Angol magyar és magyar-angol dióhéj szótár
Szegedi szakácskönyv
ABC könyv
Ambrus Z.: Budapesti mesék
Ambrus Z.: Furcsa emberek
Ambrus Z.: Leányok, asszonyok
Móricz Zsigmond: Magyarok
Móricz Zsigmond: Hét krajcár
Móricz Zs.: Szegényemberek
Jókai Mór: Még egy csokrot
Jókai Mór: Megtörtént regék
Jókai Mór: A börtön virága

Küldjön be $1.00 és 10 cimet és mi küldünk önnek 10 érdekes regényt.

Minden magyar és külföldi zenemü raktáron. — Rendeléseket utánvétellel is eszközlünk. — Kérjen részletes könyv, kotta, lemez és rongorahenger árjegyzéket. Király Ernő és más müvészek lemezei állandóan raktáron.

KEREKES BROS.
Amerika legnagyobb magyar könyv- és zenemükereskedése.
308 E. 86 Str. New York City. 136

Keresztelések.

A detroiti református egyház lelkésze a legutolsó jelentés óta a következő kisdedeket keresztelte meg:

Pongrácz Károly és neje, Gál Erzsébet detroiti lakos, ref. vallásu szülők kisfiát Ferenc-József névre. Keresztszülők: Farkas Mátyás és neje Laboda Margit.

Temetés.

A detroiti ref. egyház lelkésze május 29-én temette el az oly szomoru véget ért Molnár Ipolyt, alig 29 éves ifju családapát, aki egy önfeledt pillanatban, május 29-én öngyilkossággal vetett véget életének. Gyászolják: felesége, szül. Taskovics Borbála, gyermekei: Lujza és Jenő, valamint ugy az óhazában, mint itt Amerikában élő rokonok, jóbarátok és ismerősök nagy sokasága.

ÉRTESITÉS.

Tudatjuk olvasóinkkal, hogy Mr. A. Guttman, Welch, W. Va. és E. Gottlieb, Logan, W. Va. más oldalu elfoglaltságaik miatt lapunk képviseletétől megváltak.

Kérjük a Welch és Logan, W. Va. és környéki magyarságot, hogy előfizetéseiket és hirdetéseiket közvetlenül főirodánkba, Szabadság, Box 171, Cleveland, O. cimre sziveskedjenek beküldeni.

Kiváló tisztelettel a
Szabadság kiadóhivatala. 133—137

MEGHIVÓ!

A Warreni Első Magyar Férfi és Női Betegsegélyző Egylet junius hó 14-én szombaton este Tavaszi Rózsa-Bált rendez, melyre tisztelettel meghivjuk ugy a helybeli, mint a vidéki összmagyarságot. Kezdete este 6 órakor, vége 12 órakor. Ételekről és hüsitőkről gondoskodva van. A zenét a youngstowni cigányzenekar szolgáltatja. Belépti jegy férfiaknak 50 cent, nőknek 25 cent.

Tisztelettel
A Rendezőség. 132 136

A legrégibb és legnagyobb magyar lap Amerikában. — Megjelenik minden nap.

SZABADSÁG
LIBERTY

Beolvadt lapok: Magyar Hiradó, Magyarok Csillaga, Erti Ujság, Amerikai Hirlap, Magyar Napilap, Magyar Hirmondó, Californiai Magyar Farmer

The oldest established and largest Hungarian Paper Published Daily.

NO. 137. SZÁM. THIRTY-FOURTH YEAR. Cleveland, New York, Chicago, Pittsburgh, Detroit, csütörtök, 1924 junius 12. HARMINCNEGYEDIK ÉVFOLYAM. EGYES SZÁM ÁRA 2 CENT

DAVIS MINISZTER A BEVÁNDORLÁSRÓL

JAMES DAVIS MUNKAÜGYI MINISZTER NYILATKOZIK A "SZABADSÁG" RÉSZÉRE

Dr. Cserna Endre vacsorát adott a miniszter tiszteletére, mely alkalommal részletesen kifejtette nézetét az uj bevándorlási törvényről.

DAVIS A CSALÁDI BOLDOGSÁGÉRT.

A munkaügyi miniszter sem tartja helyesnek az uj törvényt. — Minden jó ember előtt szivesen nyitja meg a kapukat. — A "válogatott" bevándorlás.

A republikánus konvenció Cleveland városába csábította az amerikai politikai élet minden számottevő tényezőjét. A delegátusok és a konvenció többi aktiv résztvevői természetesen megragadják az alkalmat arra is, hogy felkeressék régi ismerőseiket, hogy meglátogassák clevelandi barátaikat.

A Szabadság Ujságházát a konvenció kimagasló szereplői közül számosan felkeresik és nem egy bizalmas természetü politikai megbeszélés zajlott le, a Szabadság főszerkesztőjének dolgozó szobájában.

A konvenciót megnyitása előtti napon **Medill McCormick**, Illinois állam szenátora kereste fel a Szabadság szerkesztőségét és a látogatás után **dr. Cserna Endre** látta vendégül ebédre. Ugyanez nap tisztelte meg látogatásával a Szabadságot **James Davis** munkaügyi miniszter, akinek tiszteletére a Wohl féle vendéglő különtermében, vacsorát adott **Dr. Cserna**. Ez a vacsora azonban valóságos komoly **politikai eseménnyé** fejlődött, mert ezt az alkalmat ragadta meg a munkaügyi miniszter arra, hogy **teljesen fesztelenül, minden politikai vonatkozás nélkül, nyilatkozzék az uj bevándorlási törvényről** és elmondja annak történetét és a nyilvánosság elé tárja véleményét.

Miután **dr. Cserna Endre** üdvözölte vendégét és néhány határozott szóban elmondotta véleményét **az uj bevándorlási törvény indokolatlan szigoruságáról**, szólásra emelkedett a munkaügyi miniszter és másfélórás beszédében igyekezett hallgatóságát meggyőzni arról, hogy ő igenis, **őszinte jóbarátja a bevándorlónak** és személyén kivül álló politikai hatalmak felelősek az általa is elhibázottnak tartott törvényért.

Azzal kezdte beszédét a munkaügyi miniszter, hogy "bevándorlási törvényt nem lehet alkotni anélkül, hogy valakit, vagy valakiket a törvény meg ne bántson." A törvény természete követeli meg ezt a kellemetlen következményt. A legnagyobb baj az, hogy a legtöbb bevándorló nem ismeri az amerikai kormányzati rendszert és igy mindenért a kormányt teszi felelőssé. A törvényeket azonban **nem a kormány, hanem a Congressus csinálja** és amig Európában a mindenkori kormánynak döntő befolyása van a törvényhozás munkájára, addig Amerikában a kormány tagjainak meg kell elégedniök a tanácsadás, a felvilágositás szerepével. Tény az, hogy a Congressus elé az ő eredeti inditványa került amely azonban **lényegesen** külömbözött attól a törvénytől, melyet végül a többség megszavazott.

Elpanaszolta a miniszter, hogy amig többizben nyujtott neki véleménymondásra alkalmat a szenátus, addig a képviselőház bizottságai előtt egyetlenegyszer sem jelenhetett meg. A legnagyobb baj az volt, hogy a japán kérdés annyira az előtérbe került, hogy minden érdeklődést lefoglalt a maga részére, ugy, hogy a törvényhozók a többi pontokkal nem is foglalkoztak a dolog fontossága és érdeme szerint.

Az ő inditványának gerince a "**válogatott bevándorlás**" elve volt és erős meggyőződése, hogy az amerikai nép kilencven százaléka ezt az elvet tartja helyesnek és kivánatosnak. A legnagyobb baj az volt, hogy a törvényhozók két nagy csoportra oszlottak. Az egyik csoport a teljesen korlátlan bevándorlásnak volt a hive, a másik csoport viszont azt látta volna legszivesebben, ha teljesen becsukja a kapukat Amerika.

Kijelentette Davis miniszter, hogy **ő az 1910-diki** népszámlálása alapján javasolta a kvóta megállapitását, amely szerint például **a magyarság kvótája nemhogy csökkent volna, de jelentősen emelkedett volna** a régi kvótával szemben. A legnagyobb fájdalmat azonban az okozta neki, hogy a Congressus nem fogadta el azt a javaslatát, hogy az Amerikában élő bevándorlók legközelebbi hozzátartozói, **elsősorban a férjek, feleségek és gyermekek**, a kvótán **kivül**, korlátlan számban bejöhessenek az országba.

A családi élet szentségét, a család egységét akarta biztositani, mert az egészséges, az egységes családi életben látja ennek az országnak legnagyobb erejét és csak az az ország lehet boldog, amelyben megelégedett, boldog családok élnek.

Davis miniszter a meggyőződés őszinte hangján jelentette ki, hogy **nem ismer külömbségeket ember és ember között** és éppen olyan embernek tartja a mai bevándorlót, mint azokat az amerikaiakat, akik ostoba büszkeséggel hivatkoznak arra, hogy őseik a Mayflower-en jöttek az Ujvilágba. Ismeri az emberi lelket és tudja jól, hogy nem várhat semmi jót attól a lakójától az ország, amelyiket elszakitja családjától. Az az ember, akit családjától szakit el Amerika, — nem szeretheti Amerikát. És éppen ezért fájlalja mélységesen, hogy ajánlatát nem tette magáévá a törvényhozás.

A mai uj bevándorlási törvénynek az a sarkalatos hibája, hogy amig indokolatlanul kegyetlenül bánik az európai bevándorlókkal, addig indokolatlan kedvezményben részesiti Canadát és Mexicot. Erre a két amerikai országra nem vonatkozik a kvóta törvény és igy például Mexicoból korlátlan számban jöhet át a nép, holott — és ezt nyiltan kijelenti, — **minden tekintetben kivánatosabbnak tart bármilyen európai bevándorlót, a mexikóinál.** Az európai népek között nincsenek külömbségek, a kaukázusi faj minden nemzetisége kivánatos bevándorló és sehogysem ösmeri el, hogy vannak olyan népfajok, melyek a többiek felett uralkodhatnak. **Mindenütt a földön élnek jó emberek és komisz emberek. Amerikának csak arra szabad tekintettel lenni, hogy jó-e az ember, vagy rossz. Ha jó, ugy tartozzék bármilyen nemzetiséghez, szivesen látott bevándorló; ha rossz, akkor nincs rá szükség, bármilyen magas kulturája nemzetnek legyen fia.**

Ezt az elvet fektette le abban a javaslatában, melyet eredetileg a Congressus elé terjesztett. Ezt nevezi ő "**válogatott bevándorlásnak**": kiválasztani a jó embereket és azok előtt tágra nyitni Amerika kapuit. **Ez az ország minden nehézség nélkül magába olvaszthat évenkint 500.000 bevándorlót** és ez az ötszázezer ember ezerte inkább érkezzék Európából, mint Mexicoból.

Elpanaszolta Davis miniszter, hogy a kormány egyetlen tagjának sem volt része oly kiméletlen támadásokban, mint neki. Nincs olyan nap, melyben ne érné valamilyen oldalról támadás azért, mert liberálisan értelmezi a bevándorlási törvényt, mert mindent megtesz a szerencsétlenek érdekében, amit a törvények keretén belül megtehet. Megtámadták többek között azért, mert a kvótán felül **beengedett az országba 15.000 olyan asszonyt, akik férjükhöz jöttek ide.** Ezek a támadások azonban nem fájnak neki és mindenkor életének **legemberibb** cselekedetei közé fogja sorozni azt, hogy igyekezett egymáshoz segiteni az elszakitott családtagokat.

Nyiltan és őszintén vallja, hogy **annak az asszonynak, akinek férje Amerikában keresi kenyerét, — Amerikában, a férje mellett van a helye. Rémesebb kialakulást pedig nem tud elképzelni, hogy gyermeket el-**

(Folyt. a 3-ik oldalon.)

A KONVENCIÓ ELSŐ NAPI GYÜLÉSÉNEK MUNKÁJA

A clevelandi republikánus elnökjelölő konvenció első napi tárgysorozata, ugyszólván kizárólag Theodore E. Burton vezérbeszédéből állott.

Ami ezenkivül történt, az többé-kevésbbé formai dolog volt.

A konvenció első szereplője Lockwood szenátor volt, akire az a feladat háramlott, hogy a konvenció összehivására vonatkozó értesitést felolvassa.

Utána a republikánus országos bizottság elnöke, Adams lépett az emelvényre. Adams megnyitotta a konvenciót és többek között felemlitette, hogy a republikánus pártnak ez a tizennyolcadik konvenciója. Adams hivatkozott arra, hogy Lincoln halála óta alig hatvan év telt el és hogy ezen idő alatt többnyire republikánus elnöke volt az országnak és igy a republikánus pártnak köszönhető első sorban az a haladás, amelyet az Egyesült Államok az utóbbi évtizedekben felmutatott.

A republikánus párt állandó programja, Adams szerint az alkotó munka volt a természetes fejlődés és haladás irányában, sohasem feledkezvén meg arról, hogy az átlagember jó, vagy rossz sorsa az ország gazdasági erejének legjobb hőmérője.

Adams, hullámos fehér hajával, rendkivül rokonszenves benyomást keltett. Adams után Burton beszélt másfél óráig, majd Mellon pénzügyminiszter intézett beszédet a delegátusokhoz. Mellont a konvenció rendkivül melegen fogadta.

A KONVENCIÓN LA FOLLETTE NEM NÉPSZERÜ

A javaslat bizottság ülésén visszavetették a wisconsini delegátus platformját.

HIVE LA FOLLETTENEK.

Egy oregoni delegátus éles hangu kijelentései.

CLEVELAND, O., junius 10. — A republikánus konvención a progresszivek és konzervativek közötti első összetüzés már megtörtént. J. J. Blaine wisconsini kormányzó, a wisconsini bizottság egyik tagja, aki La Follette hive, a javaslat bizottsága elé platformot nyujtott be.

Habár Theodore E. Burton ohioi kongresszusi képviselő a konvenciót megnyitó beszédében a párthüséget s a párt szempontjaihoz való ragaszkodást hangoztatta, az a wisconsini delegátust nem akadályozta meg abban, hogy olyan javaslatot terjesszen be, amely a többség akaratának és felfogásának ellentmondott.

A javaslat beterjesztése alkalmával előbb halkan kezdtek néhányan pisszegni, majd a tiltakozás hangossá vált. Edgar J. Adams oregoni delegátus felpattant s éles hangon elkiáltotta magát:

— Azon a véleményen voltam, hogy ezen az ülésen csak azok szólalhatnak fel, akik csakugyan konstruktiv eszmével szolgálnak. Ajánlom, hogy a wisconsini delegátus határozati javaslatát utasitsuk vissza.

Adams felszólalását lelkes taps követte.

Ekkor azonban felszólalt Reed Smoot utahi szenátor, aki utalt arra, hogy az előzetes megállapodás értelmében a bizottság minden javaslattal foglalkozni fog, tehát a wisconsini delegátus javaslatát is figyelembe kellene venni. Warren elnök inditványára Reed Smootnak a wisconsini delegátussal kapcsolatos javaslatát elvették.

A PARLAMENT MEGBUKTATTA MILLERAND-T

A francia köztársasági elnök elhatározta, hogy lemond állásáról.

A KORMÁNY IS MEGBUKOTT

A kamara nem volt hajlandó megnyitni a vitát.

PÁRIS, junius 10. — Millerand köztársasági elnök ma tudatta Francois-Marsal miniszterelnökkel, hogy elhatározta lemondását. Az elnök távozásáról szóló nyilatkozatot ma este hozták nyilvánosságra, miután a három napos Francois-Marsal kormány megbukott a kamarában.

Millerand elnök lemondó levelét holnap délután 3 órakor a kamara és a szenátus ülésének kezdetén fogják felolvasni a parlament két háza előtt. Utódját, a francia alkotmány értelmében, a szenátus és a kamara közös gyülésén Versaillesben még pénteken, negyvennyolc óra leforgása alatt meg fogják választani.

A Francois-Marsal kormányt 329 szóval 214 ellen szavazták le a kamarában, amikor Edouard Herriot, a többség vezére határozati javaslatot nyujtott be, amelynek értelmében a kamara nem hajlandó megnyitni a vitát olyan kormánynyal, a mely Millerand elnök kezéből kapta kinevezését. A képviselők többsége megszavazta a határozati javaslatot, amely voltaképen közvetett felszólitás volt az elnökhöz, hogy távozzék állásából.

Ugyanekkor a szenátus leszavazta, Cheron szenátornak, Poincaré volt földmivelésügyi miniszternek javaslatát, hogy kezdjék meg az interpellációkat az elnök-válság tárgyában. A szavazás azután következett be, hogy felolvasták a szenátus előtt az elnök üzenetét, amelyet a parlamenthez intézett. Az üzenetben az elnök még kijelentette, hogy nem hajlandó távozni állásából s arra kérte a parlament két házát, hogy ne kövessen el "forradalmi cselekedet" s ne kényszeritse lemondásra az elnököt alkotmányos hivatalából.

BURTON VEZÉRBESZÉDE CSATAKIÁLTÁS VOLT A PROGRESSZIVEK FELÉ

Cleveland republikánus képviselője a szövetségi kongresszusban hatalmas szónoki sikert ért el a valódi republikánizmus lényegének nagyszerü kifejtésével. — Coolidge-ot ugy állitotta oda a delegátusok elé, mint aki nemcsak megtestesitője ennek a republikánizmusnak, de olyan vezéregyénisége, aki előtt a párt minden tagjának feltétlenül meg kell hajolnia. — A wisconsini delegátusok a nyilvános megleckéztetést hallgatagon vették tudomásul, csupán az óvációban nem vettek részt.

(Kiküldött tudósitónk jelentése.) — A republikánus elnökjelölő konvenció első napjának kimagasló eseménye Theodore E. Burton, clevelandi republikánus képviselő, férfias erőtől duzzadó vezérbeszéde volt.

Burton beszédét a delegátusok, csekély kivétellel, viharos lelkesedéssel fogadták és különösen azon szavai keltettek zajos helyeslést, amelyekben bejelentette, hogy csak egyféle republikánizmust ismer, azt, amelynek élő megszemélyesitője Calvin B. Coolidge, az Egyesült Államok jelenlegi és jövendőbeli elnöke. Burton ezen szavaival nemcsak a konvenció választottjára mutatott rá, hanem félreérthetetlenül kifejezést adott annak, hogy a republikánus párt hivatalos politikája az, amelyet az elnök vall és nem az, amelyet a kongresszus szeszélyes tagjai annak feltüntetni igyekszenek.

Mikor Burton erről beszélt, az egész terem zugott a helyesléstől. A delegátusok felugráltak helyeikről és szünni nem akaró tapssal és kiáltozással adták tudomására mindenkinek, hogy Coolidge elnököt nemcsak az ország első polgárának ismerik el, hanem meghajolnak előtte, mint pártvezér előtt is és mindenképen hajlandók abban a szellemben teljesiteni törvényhozói müködésüket, amely az elnök nézeteivel tökéletes összhangban van.

A tüntetésben egyedül a wisconsini delegátusok nem vettek részt. Az ő vezérük ugyanis La Follette és igy egészen természetes, hogy Burton szavai nyomán megbélyegzetteknek érezték magukat. A vád éle mélyen hatolt husukba, de a nyilvános megvesszőztetés szégyenét nem kerülték el avval, hogy ülve maradtak és hangtalanul szemlélték a percekig tartó óvációt.

Burton beszédének fonala az egységes párt körül szövődött. Kijelentette, hogy a republikánizmus nem olyan fogalom, a melyet bárki tetszése szerint hajlithat és a maga izléséhez idomithat, hanem élő, mély tartalmat kifejező politikai elv, amelyeknek érvényesitésében csak azok vehetnek részt, akik pártfegyelmet ismernek és nem tagadják meg vezérüket.

Burton nagyjában ismertette a platformot is. Nem szószerint megfogalmazott szövegét olvasta fel annak, hanem hatásos szavakban jellemezte annak tartalmát. Mire a platform hivatalos felolvasása és ismertetésének ideje elérkezik, az már az összes delegátusok előtt ismeretes lesz, mert Burton olyan világosan fejtette ki azt, hogy kétségnek helye nem lehet.

A békebiróság.

Ennek a platformnak egyik lényeges része a hágai békebiróság. A valódi republikánizmust ecsetelő beszéd tüntető lelkesedéssel való fogadtatásával szemben érdekes ellentétet képezett a delegátusok magatartása, midőn Burton beszédében a világbiróságra került a sor. Természetesen, Amerika részvételét ebben ugy magyarázta, ahogy azt Coolidge elképzeli. Coolidge, mint a szónok kifejtette, a Harding—Hughes-féle tervezet alapján áll és hajlandó Amerika csatlakozását biztositani, még akkor is, ha az bizonyos kapcsolatban marad a nemzetek ligájával. A delegátusok ezeket a kijelentéseket hüvösen fogadták és a tüntetés ekkor inkább a karzatokról hangzott fel, mint az ülésteremben helyet foglalóktól.

Lodge szenátor, aki a massachussettsi delegáció legelső padsorában foglalt helyet, egészen közel az emelvényhez, megelégedetten mosolygott a jeleneten. Lodge tapasztalt politikus és igy nem volt nehéz felfedeznie, hogy a lelkesedésre hangolt delegátusok rokonszenve nem fordul a békebiróság felé. Lodge-nak ez nagy elégtételt nyujtott, mert éppen ő volt az, aki az elnök tervével szemben olyan békebirósági tervezetet nyujtott be nemrég a szenátusban, amely teljesen az ő egyéni nézetét tolmácsolja és amely összhangban áll avval, amelynek a chicagoi konvención Harding megválasztását megelőzőleg adott kifejezést az akkori republikánus konvenció.

Burton leplezetlen nyiltsággal adta tudomására La Follette hiveinek, hogy a Coolidge-féle republikánizmus nem hajlandó a progressziv elemeknek engedményeket tenni. Amennyiben a progressziv elemek harcot kezdenek Coolidge ellen, ugy az igazi republikánusok állnak az elé és a végkimerülésig meg fogják vinni azt.

Nyolc bányász megrenditő hősi halála Rómában

Az öreg csatorna gyilkos mérge első lélegzetre megölte egyiket a másik után.

RÓMA, junius 10. — Egyetlen bajtárs, halott bajtárs megmentése végett nyolc bányásznak kellett itt meghalni.

A tragédia, aminek szereplői egyszerü munkások, egy öreg római csatornában játszodott le. Arra egyik munkás sem gondolt, hogy hőstettet hajt végre. Természetesnek vették a bajtársuk segitségére való sietést.

Amikor az első bányász nem jött fel a csatornából, lement a másik, s ennek elmaradása folytán egymásután nyolc bányász. A kilencedik már gázvédőkészülékkel szállott le a csatornába s annak mélyén holtan lelte mind a kilenc bajtársát.

Öngyilkos lett P. C. MacFarlane a kiváló iró

Agyonlőtte magát a szerencsétlen, mert attól félt, hogy az őrültek házába kerül.

SAN FRANCISCO, Cal., jun. 10. — Peter Clark MacFarlane, a kiváló iró és theologus öngyilkossá lett hétfőn este.

A Hall of Justice törvényszéki palota mögött a halottkém hivatala előtt golyót röpitett az agyába.

A sötétben senki sem látta, a revolverdörrenésre se ügyelt senki. Egy véletlenül arrajáró rendőr botlott testébe. Abban a hitben, hogy még van benne élet, ambulancot hivott a rendőr és beszállittatta az öngyilkost a kórházba, ahol azonban csak a beállott halált konstatálhatták.

MacFarlane levelet hagyott hátra, melyben azt irja, hogy megőrüléstől való félelmében szánta magát végzetes tettére.

A VASUT ÜZLETVEZETŐJÉT LELŐTTE A SZTRAJKOLÓ.

HAVANA, Cuba, junius 10. — A "United Railways" vasuttársaság alkalmazottai sztrájkolnak. Az egyik sztrájkoló lelőtte tegnap a vasuttársaság üzletvezetőjét. A golyó összeroncsolta az alsóállkapcsát. Állapota aggasztó.

FELAKASZTANAK HÁROM FIATAL RENDŐRGYILKOST.

LOS ANGELES, Cal., junius 10. — A biróság három huszonegy évesnél fiatalabb ifjut halálraitélt tegnap Glen C. Bond rendőrnek rablás alkalmával történt agyonlövése miatt. Az elitéltek: Ed. Montijo, Tom Valley és Louis Perry.

SZAPORODNAK A KÉT GYILKOS ELLENI ADATOK

Az államügyész nem hajlandó elnézést tanusitani a két chicagoi gyilkos ellen.

AZ ÜGYVÉD ÉRVE.

Egyetemi diákokat fognak kihallgatni.

CHICAGO, Ill., jun. 10. — A két chicagoi gyilkos ügye szerdán kerül a biró elé. Ügyvédjük közlése szerint a kihallgatás alkalmával nem bünösnek vallják magukat.

Az ügyvéddel szemben Crowe államügyésznek az a véleménye, hogy Nathan F. Leopold és Richard E. Loeb, akik megölték a 14 esztendős Richard Franks-ot feltétlenül rászolgáltak arra, hogy őket felakasszák.

Az államügyész minden igyekvésével azon van, hogy a két gyilkosra vonatkozó összes adatokat megszerezze, amelyek alapján be lehet bizonyitani azt, hogy épelméjüek.

Az adatok megszerzése céljából vagy ötven egyetemi hallgatót — férfit, nőt egyaránt — fog kihallgatni, akik a két gyilkossal érintkeztek, velük együtt tanultak, velük együtt játszottak s csakugyan ismerték őket.

A két gyilkos ügyvédje alkalmasint beszámithatatlansági alapon fogja az ügyet kezelni.

MAGYARORSZÁG JÖVŐJE BIZTOS

BUDAPEST, junius 10. — Jeremiah Smith, a nemzetek ligájának magyarországi főmegbizottja elutazott Genfbe, hogy résztvegyen a liga tanácsának ülésén. A magyar pénzügyi diktátor elutazása előtt a következő, rendkivül biztató és reményteljes nyilatkozatot tette a bécsi Neue Freie Presse tudósitója előtt:

"Most már több, mint egy hónapja tartózkodom Magyarországon s ugy találom, hogy a későbbi megfigyeléseim teljes mértékben megerősitették első benyomásaimat. Az ország alapjában véve egészséges s pénze árfolyamának megszilárditása és államháztartásának kiegyensulyozása feltétlenül maradandóan egészséges alapokra fogják fektetni gazdasági életét. Az adók, amelyek az uj kölcsön zálogát alkotják majd, nagyban felülmulták az előzetes becsléseket és várakozásokat. A termés-kilátások kitünőek s a jó termés jelentős mértékben elősegiti majd a reform tervezetnek végrehajtását, amely egyébként már meg is kezdődött. Uj jegykibocsájtó bankot szerveztek s ez még junius folyamán megnyitja kapuit".

"Minden kormányhivatal és az egész nép biztositott afelől, hogy támogatni fog a helyreállitási terv keresztülvitelében s teljes mértékben kielégit az együttmüködés, a melynek a kormány és a nép kétségbevonhatatlan tanujelét adta".

MINDINKÁBB SZAPORODNAK HOOVER HIVEI

Nincs kizárva, hogy Herbert Hoovert fogják alelnöknek jelölni a konvención.

KONFERENCIA.

A pártvezérek figyelme Hoover felé irányul.

CLEVELAND, O., jun. 10. — John M. Weeks hadügyminiszter szobájában a mai napon hosszabb tanácskozás folyt le a pártvezérek sorában arra vonatkozólag, hogy kit jelöljenek alelnöknek.

A konferencián a következők vettek részt: Weeks, Mellon, Wilbur és New, a kormány tagjai. Reed pennsylvaniai és Wadsworth new yorki szenátor, Slemp, Coolidge elnök titkára, Theodore Roosevelt, James Good, Coolidge managerje a nyugati államokban, Nicholas Murray Butler, a Columbia egyetem elnöke, Nicholas Longworth képviselő és David Mulvane, kansasi delegátus.

Az egyik kormánytag közlése szerint Hoover hajlandó lenne az alelnökjelöltséget elfogadni.

A pártvezérek a konferencián ugyan nem állapodtak meg véglegesen Hoover személyében, de sok jelenség amellett szól, hogy alkalmasint az ő személyében fognak megállapodni.

SZABADSÁG

The oldest established and largest Hungarian paper in the United States

Thirty fourth year. Published Daily by
The Szabadság Printing & Publishing Co.
(An Ohio Corporation Col. Andrew Cserna, President: B. K. Cserna, Sec'y-Treas.)

Founded by: E. T. Kohányi — Alapította: Kohányi Tihamér

Editor: Col. ANDREW CSERNA

Edited and Published at — Szerkesztőség és kiadóhivatal

700—710 Huron Road (P. O. Box 171) Cleveland, O.
Telephone: Bell. Main 7650. Cuy. Central 1831.

ELŐFIZETÉSI ÁR: Az Egyesült Államokban és Canadában egész évre $6.00; félévre $3.00. — Külföldre: egész évre $10.00, félévre $5.00. — Cleveland városban egész évre $8.00; félévre $4.00. SUBSCRIPTION RATES: United States and Canada one year: $6.00; half year $3.00. — Foreign countries: one year $10.00; half year $5.00. — Cleveland one year: $8.00; half year: $4.00.

Entered at the Post Office Cleveland, O. and admitted for Transmission through the mail as Second Class Matter.

Eastern Office: — New Yorki irodánk cime:
Room 603, 154 Nassau St., New York City
Üzletvezető: Joseph Horváth, Manager.

Idők jele.

AZ A KÖRÜLMÉNY, hogy Daughertynek nincsen s Lodgenak alig van szava a clevelandi republikánus konvención, arra vall, hogy az "old guard" csakugyan kezdi elveszteni a talajt a lába alól. Az elmult esztendőkben elképzelhetetlen volt az olyan republikánus konvenció, amelyiken ennek az ohioi és massachusettsi politikusnak irányitó hangját ne hallották volna.

Az idők jele. Daugherty az olajbotránnyal kapcsolatos tevékenységével, Lodge pedig a bónuszkérdésben és a világbiróság kérdésében elfoglalt álláspontjával vesztette el párthivei nagy részének bizalmát. Kétségtelenül a republikánus párt mellett szól az — s ebben az esetben Coolidge befolyásáról lehet szó — hogy a purifikáló munka eredménye már ezen a konvención is meglátszik.

Az "old guard"nak tagadhatatlanul nagy érdemei voltak s az ujak, a párt irányitását a maguk kezébe kaparitok is hajlandók ezt elismerni. Ellenben az is nyilvánvaló, hogy az uj emberek bizonyos erkölcsi és szociális szempontokat hangoztatnak, amelyeket a politikai felfogással össze akarnak egyeztetni s amelyek ellentmondanak a régi, ismert politikusok gyakorlati nézeteinek.

A konvenció eddigi hangulata azt árulja el, hogy a delegátusok csakugyan komoly, érdemleges munkát akarnak végezni. Hogy az uj emberek voltaképen micsoda eredményre törekesznek, hogy az "old guard"-dal szemben a maguk szempontjainak igazolására mit fognak tenni, azt egyelőre nem lehet megállapitani.

Annyi azonban már most is kétségtelen: a párt intéző körei arra törekesznek, hogy ez a konvenció ne csak erkölcsi jelszavak, hanem erkölcsi eredmények jegyében is folyjon le. Ha ezt a célt elérik, ha ennek a célnak a szolgálatába mennél több embert tudnak állitani, már abban az esetben is olyan munkát végeztek, amely a megszokott nemzeti konvenciók sorából ki fogja emelni a clevelandi konvenciót.

Hogy Daughertyt elhallgattatták, hogy Lodgenak alig lehet mukkania, ez feltétlenül jó jel. A konvenció ne csak a politikai erőnek legyen a demonstrációja, hanem az emberi etikával összeegyeztethető politikai etikának is. S ezzel az eredménnyel biztat a clevelandi konvenció.

Szellemi munkás sorsa.

SAJÁTSÁGOS valami: európaiak, szellemi munkások, akik Amerikába vándorolnak, azon csodálkoznak, hogy a tejjel-mézzel folyó Kánaánban nem tudnak intelligenciájuknak megfelelő munkakört kapni.

Pedig a probléma nagyon egyszerü. Két oknál fogva kerülnek szembe ezzel a kérdéssel: egyrészt azért, mert nem birják az angol nyelvet, másrészt — s ez elsősorban az irókra áll — mert gondolataik és kifejezett érzéseik idegenek az amerikaiaknak. Elvégre a legkülönb amerikai gondolkodó is, ha Németországban vagy Franciaországban akarna megélni s az angol nyelven kivül más nyelvet nem beszélne és más nyelven nem irna, feltétlenül az anyagi gondok rabja lenne.

Vegyük csak figyelembe azt, hogy Lenau annak idején három esztendőt töltött Amerikában s mint költő csakugyan semmit sem jelenthetett az amerikaiaknak. Vagy ha arra gondolunk, hogy Knut Hamsun, a Nobel-dij nyertes, tiz esztendőt töltött Amerikában s miután a norvég nyelvből nem élhetett meg irói lángelméje ellenére, beletörődött abba, hogy fizikai munkát végezzen. Gyári munkás volt, bányász, villamoskalauz, halász, csak iró nem. Irói énje akkor kapott elismerést és müködési teret, amikor visszatért Norvégiába. Nem árt Sienkieviczre is utalni, az ismert lengyel iró, aki ugyancsak tengődött Amerikában s irói énje akkor bontakozott ki, amikor ujra lengyel földön élt.

A szellemi munkásnak, aki Amerikába jön, számolnia kell egyrészt a technikai akadályokkal, amelyeket az angol nyelv megfelelő ismeretének hiányai okoznak, s a kulturális ellentétekkel, amelyek gondolatokban, érzésekben, világnézeti kérdésekben nyilvánulnak meg. Ha ezeket a körülményeket figyelembe veszi, akkor nem fog csodálkozni azon, hogy amerikai elhelyezkedése összehasonlithatatlanul nehezebb, (vagy sokszor teljesen lehetetlen) mint az üzletemberé vagy a munkásé.

ŐSI HITEK A LEGMODERNEBB ELMÉLETEK.

F. G. SPECK professzor, a Pennsylvánia egyetem embertan tanára önkényes számüzetésben, amelybe tudományos érdeklődése küldte, tiz esztendőt töltött el a labradori indiánok között. Megnyerte bizalmukat, egészen beleélte magát szokásaikba, kulturájukba, a kőkorszaknak és az ultramodern kulturának ebben a csodálatos keverékébe. Speck professzor most tért vissza rövid látogatásra a civilizációba s rendkivül érdekes és tanulságos tapasztalatait a következő sorokba foglalta össze:

Ha valaki Amerika sarkvidékének indiánjait kezdené tanulmányozni, nem igen gondolná kutatása elején, hogy a "rézbőrrel" takart testekben olyan lelkeket fog találni, amelyeknek gondolkodása a modern gyakorlati lélektan szempontjából jelentősebb eredményeket szolgáltatna a kezére. Kulturális életük, anyagi és szellemi hátterében a korai kő-korszaknak felel meg s igy, ez látszanék talán a legutolsó helynek, ahol az ember ilyen ismeretekben való gazdagodást remélhet. S mégis kétségkivül igaznak tünik, hogy a Labrador félsziget belsejében lakó indiánok olyan felfogást vallanak a lélekről és a szellem uralmáról, hogy a hasonló irányu modern elméletek sem dicsekedhetnek veljük szemben semmi ujjal, semmi magasabbrendüvel.

A francia Coue-nek, az osztrák Freudnak, a svéd Strindbergnek és az angol-szász Lodge-nak, csak egyszer kell találkozniok e vad indián törzsek böleseivel s azonnal rá kellene jönniök, hogy egészen ujnak és eddig hallatlannak tartott tanitásaik a szellem uralmáról és az álmok jelentőségéről, régen közkeletüek és a gyakorlatban ősidők óta érvényesitették már a földön, vagy legalább is a földnek ezen a pontján.

Labrador belsejének fennsikjain, kiégett pusztaságokon vándorolnak ezek az indiánok —mindössze háromezren — távol minden emberi társaságtól és civilizációtól. Itt barangolnak tragikus magányban, elhagyatva őseiktől örökölt vadászterületeikben, vadászatból és halászatból élve. Nincs másuk, csak az, amit keserves, véres küzdelemmel, gyakran életük kockáztatásával ragadnak el a kegyetlen és rideg természettől s — még az álmaik. Mert sajátságos, de igy van, egész életüket, minden mozdulatukat azok az utasitások és jelentések irányitják, amelyek álmaikban tünnek fel előttük, hitük szerint, szellem-lelkük megnyilvánulásaiként.

Megdöbbentő az a harc, a melyet az éhség, a fagy, sarkvidék életének minden veszedelme ellen állandóan, meg nem szünő erővel folytatnak, csakhogy éppen fenntartsák magukat. Bükkfakéregből és állati bőrökből készült sátraikban laknak s egyetlen eledelük elejtett zsákmányaik husa, a fanyar-bogyókon kivül, amelyeket késő nyáron szüretelnek. S mégis anyagi létüknek minden nyomorusága ellenére — vagy talán éppen ezért? — elméjük olyan fejlődési fokra jutott, amelyen felérnek a nagy modern gondolkodók bizonyos bölcséseti meggyőződéseihez és tanaihoz.

Egész anyagi és vallási életüket az a gondolat hatja át, hogy minden emberben "szellem-lélek" lakozik. Ez a szellem-lélek nyelvükben három nevet visel: atcak, amely egyszerüen "lelket" jelent, nistut, amely "az én kiegészitő létem" kifejezésnek felelne meg legjobban a magyarban s mistabeo, amelyet "nagy ember"-nek lehetne forditani. Ezt az utóbbi kifejezést használják leggyakrabban, mert nem utal közvetlenül a lélekre s igy finomabb és udvariasabb.

A szellem-lélek halhatatlan. Tuléli a test halálát s más testbe költözhet. A "nagy ember" a test ura. A mi fogalmainkra forditva át talán az "én"-nek a személyiségnek felel meg leginkább. Az életsiker, — ami egyértelmü náluk a vadász-sikerrel — az egészség, az éhségtől és a szerencsétlenségtől való megszabadulás tisztán a "nagy ember" hatalmától, jelenéseitől, védő, oltalmazó erejétől függ. A labradori indián előtt ez a "nagy ember" ugy tünik fel egyszerre, mint isten és élettárs, mint akarat és öntudat, mitn az erő forrása, amely nélkül tehetetlen és élettelen tömegként rogyna össze, akár a halál karjaiban. A szellemlélek bizonyos mértékig független egység, egyéniség, a melynek megvannak a maga szeszélyei és kivánságai. Ezeket kielégiteni, amikor tudatossá válnak, az ember egyik legfőbb kötelessége. A szellemlelket szerintük finomitani és erősiteni lehet, ha kivánságait kielégitik és megfelelnek álmokban kifejezésre jutó megnyilvánulásaira, de ugyanigy gondatlansággal és nem-törődömséggel el lehet sorvasztani, ami azután az egyén halálára vezet.

ERRŐL JUT ESZÜNKBE!

Peggy Joyce, mint ismeretes, most ment ötödször férjhez. Erre, egész váratlanul, a napokban ezt a kijelentést tette:

— Nem akarok egyebet, csak békességet és nyugalmat!

Ejnye, ejnye Peggy, igy kompromittálni azt a szegény uj férjet!

* * *

A gyermekmunka megszüntetéséről intézkedő javaslatot, miután ugy a Ház, mint a Szenátus elfogadta, a Kongresszus illetékes bizottsága leküldte ratifikálás végett az összes államoknak. Miután ez megtörtént, az uj alkotmánymódositást tökéletesnek lehet majd nevezni, feltéve, hogy annyira körül lesz bástyázva, hogy a Supreme Court nem férhet majd hozzá. Mert, ha esetleg hozzáfér, akkor az egész kezdődik elölről — dehát azért, fel a fejjel, egy-két évtized mulva, igy is, ugy is mindegy lesz már. Addigra ugyis felnőnek a gyerekek!

* * *

A chicagoi egyetemen, mint olvassuk, most azt tanulmányozzák, hogy mért romlanak el a zöldségfélék? Ugyanakkor egy chicagoi nagyesküdtszék azt tanulmányozza, hogy mért teszik ugyanezt az egyetemi hallgatók!

* * *

Henry L. Joyce, a széles körben ismert vasutmágnás, mint kiderült, a háboru alatt egymillió dollárral megkárositotta az országot. Joycet a napokban egy new yorki biró elitélte emiatt tizenkétezer dollárra. Igazán, hogy némely biró mennyire tulszigoru!

* * *

Egy ohioi asszony revolverrel kétszer belelőtt a férjébe. A férj csak kissé sebesült meg. Ami feltétlenül azt igazolja, hogy ezeknek az ohioi férjeknek jó vastag a bőrük!

* * *

A New York World szerint: "Harminc nap alatt le fogják venni az adót a cukorkáról, a közönség ehez alkalmazkodjék. Azt a cukorkát, amelynek fontja ma két dollár, két dollárért fogják árulni". Come again, please!

* * *

Van ezen a földön igazság? Megfigyeltük, hogy az az ember, akinek a halászfelszerelése a legtöbbe került, fogja rendesen a legkevesebb halat!

* * *

Mit gondolnak, a lányok mért tanulnak meg könnyebben uszni, mint a férfiak? Mert ki az a bolond, aki egy férfit akar uszni tanitani?

* * *

Azonban, hogy a nyár, talán végérvényesen, mégis elérkezett már, nem ezekből a kiszólásokból állapitható meg. Hanem azokból a nyaralóhely prospektusokból, a melyek egyértelmüleg azt igyekeznek bizonyitani, hogy ahonnét ők jönnek, ott sokkal kevésbé van meleg, mint ott, ahol olvassák őket!

* * *

Dehát, hálaistennek, süt a nap — boldogok vagyunk; öt dollárt adtunk egy szalmakalapért!

* * *

Legutóbb egy állatkertben jazzt muzsikáltak a majmoknak. A majmok nagyon felháborodtak. Most már igazán elhisszük, hogy Darwin leszármazási teoriája véglegesen megdőlt!

Hogyan vándorolt a szép asszony képe New Yorkba?

NEW YORKBAN, egy hónappal ezelőtt, egy nyilvános árverésen, eladtak egy képet nem egészen száz dollárért.

A képet a napokban, pontosan száz dollárért megvette Grosvenor B. Clarkson, aki a Wilson adminisztráció alatt, a háboru idején, a Council of National Defense elnöke volt.

A kép egy portré, Mrs. Garricknak, a hires angol szinész feleségének a képmása. A festője pedig nem kisebb egyéniség, mint Gainsborough.

G. Frank Müller, aki az Egyesült Államokban a tizennyolcadik századbeli angol pikturának legnagyobb szakértője, megvizsgálta a festményt és a leghatározottabban kijelentette, semmi kétség se lehet aziránt, hogy a képet Gainsborough festette — kijelentette egyuttal, hogy a kép nem száz dollárt ér, de, a legkonzervativebb számitás szerint, huszezer dollárt.

Kevéssel utóbb megtekintette a képet egy másik kiváló amerikai szakértő és az szóról-szóra ugyanazt mondta, mint Müller.

A kép két hónappal ezelőtt ki volt állitva a Fifth Avenue Galleriesben. Ekkor azonban egyáltalán semmi feltünést nem keltett. Mindenesetre nagyon érdekes, hogy mükereskedők és müggyüjtők nagy számmal mentek el előtte és egyetlen egynek se tünt fel.

A Gainsborough kép körül lógtak más müvek, amelyeknek az értékét sok ezer dollárra becsülték.

Mindez megtörténhetett, annak ellenére, hogy a kép hátára rá van irva, hogy Gainsborough festette és Mrs. Garicket ábrázolja.

Valami csodás véletlen folytán, Mrs. Garrick képmásán ugyanaz a mosoly dominál, ami Leonárdo Mona Lisáján. Az a bizonyos titokzatos mosoly, amely olyannyira megihlette Walter Patert.

Mrs. Garrick nagyon szép asszony volt, aki a legjobb társaságban fordult meg, nagyon szerették, sok tisztelője, sőt imádója volt, a férje pedig rettenetesen féltékeny.

Gainsborough müvészetét mi sem jellemzi jobban, mint az, hogy ebbe a mosolyba össze tudta vonni ennek az asszonynak egész karakterét, mindazt, amit ma tudunk róla.

A képet az emlitett kiállitáson egy meglehetősen obskurus képkereskedő vette meg, mint emlitettük, nem egészen száz dollárért és azt mondják, később sokat panaszkodott, hogy sokat fizetett érte.

Hogy a képet Gainsborough festette s hogy Mrs. Garricket ábrázolja, a kép hátán egy sárga cédula olvasható. Akárki megláthatta volna ezt, aki a képet elég méltónak tartotta volna arra, hogy megforditsa.

Azonban, megjelenik a szinen Mrs. Clarkson.

Mrs. Clarkson, akinek a birtokában sok klasszikus kép van, körülnézett a mükereskedőnél és a Gainsborough kép azonnal feltünt neki. Engedelmet kért a mükereskedőtől, hogy tanulmányozhassa.

— Azonnal feltünt nekem, meséli Mrs. Clarkson, ennek a képnek az abszolut finomsága. A szinei, a kompoziciója — minden.

— Levétettem a rámát. De akár rámában volt a kép, akár anélkül, semmi kétség se lehetett az iránt, hogy a képet a tizennyolcadik században festették, Angliában.

— A képet megvettem és hazavittem.

— Két hétig folytattam a tanulmányozást. Kiderült, hogy a kép, a hátán levő irásnál kétszer olyan idős. Biztos, hogy valami kereskedő ragasztotta a kép hátára a sárga cédulát, identifikáció miatt.

— Átnéztem az összes metszeteket, amelyek Mrs. Garricket ábrázolták. Semmi kétségem se lehetett az iránt, hogy a kép őt ábrázolta.

— Ezekután nem maradt más hátra, mint, hogy felhivjam Müllert. Müller csak egy pillantást vetett rá és igy szólt: "Egyike a legszebb Gainsboroughoknak, amiket valaha láttam".

Hogy ez a nagyszerü kép hogyan került ennyire le, az titok. Érdekes, izgató titok, mi mindenen mehetett keresztül a csudaszép asszony képmása, amig végre a neki megfelelő környezetbe került?

HAVAZOTT VASÁRNAP ESTE MONTANÁBAN.

MISSOULI, Mont., jun. 10. — Kalispellen és környékén nagy a locs-pocs. Vasárnap éjjel két és fél inch magas hó esett, olyan, amilyen juniusi hóre nem emlékeznek a Flathead völgyében.

AZ ÉRTELEM PROBLÉMÁI

Szavak, gondolatok.

MIÉRT van az, hogy az emberek olyan ritkán értik meg egymást? Mi a magyarázata annak, hogy az egyszerü dolgok, bármennyire értelmes előadásban is, vajmi sokszor komplikáltaknak látszanak?

Hányszor fordul elő az, hogy valaki egy könnyü, igazán érdekességet kiváltható témáról könnyü modorban és érdekesen beszél, s a közönség mégis azzal a benyomással távozik, amelyet a legjobb esetben homályosnak és zavarosnak lehet nevezni?

A magyarázata alkalmasint az, hogy az emberek nagyrésze nincsen tisztában a szavak jelentőségével. Az emberek nagyrésze nem tudja a szavak valódi értelmét; s mihelyst olyan szót hall vagy szóösszetételt, amely idegenszerü, képtelen felfogni.

A szomoru az, hogy még azokkal a szavakkal sincsenek teljesen tisztában, amelyeket a mindennapi életben használnak. A baj az, hogy az emberek nagy része a szavakat nem gondolatok kifejezésére használja fel.

Mert ha igy lenne, akkor az előadót vagy az irót könnyebben értenék meg. Akkor nem jutnának helytelen következtetésre épen a félremagyarázott szavak alapján. Akkor csakugyan megértenék azt, amit az előadó mondott és az iró megirt.

Nem elegendő pár száz szót tudni, hogy az előadót megérthessük. Nem elegendő a helyesirás törvényeit ismerni, hogy egy irót megérthessünk.

Rendkivül lényeges, sőt elengedhetetlenül fontos, hogy a szavaknak a gondolatokhoz való viszonyát is ismerjük.

A helyzet az, hogy ezzel az egyszerü értelemmel, ezzel az egyszerü müveltséggel nem rendelkezünk, akkor a legkönnyebb probléma is sulyosnak tetszik s a szórakoztató könyvet is ugy itéljük meg, mintha komplikált lenne.

S ez a körülmény nagyban hozzájárult ahhoz, hogy az igazán kitünő előadók nem tudják megközeliteni a nagytömegeket s hogy az igazán kitünő, missiót beteljesitő irók nem tudnak érintkezésbe lépni a nagytömegekkel.

Ha nem igy volna, sokkal különb lenne az emberiség általános kulturális szinvonala.

VIZBEFULLADT NÉGY AMERIKAI TENGERÉSZ.

QUANTICO, Va., junius 10. — Vasárnap délután felborult a Potomac folyón egy kis csónak és négy tengerész katona belefulladt a vizbe. A holttestek tegnap partra kerültek. A halottak: William W. Wiemer, 24 éves, Livingstone, N. Y., Edward V. Cooper, 21 éves, Wilkes Barre, Pa., John H. Johnston, 21 éves, Henderson, Ky. és Dan H. Lewis, 20 éves, Cross River, N. Y.

KÉSZPÉNZ DOLLÁROKAT
Magyarország és a megszállt területekre.
KÜLFÖLDI PÉNZEKET
a világ minden részébe teljes felelősség mellett küldünk.
4% KAMATOZÓ BETÉTEK
HAJÓJEGYEK — AFFIDAVITEK
AMERICAN UNION BANK
FŐÜZLET: 10 East 22nd Street, a bankpalotában — NÉMETH JÁNOS Igazgatósági elnök NEW YORK CITY — FIÓKÜZLET: 1597 Second Avenue, Corner 83rd Street.

A szabólegény furcsa kérelme

Életlebecsülés.

MIT ÉR az emberi élet? A bölcs, a természetes felfogás az lenne, hogy az emberi élet a legnagyobb kincs. Velejár, hogy a természetben gyönyörködhetünk, hogy a napba nézhetünk, hogy a csillagok ragyogásán elandaloghatunk, hogy néhány jó emberrel barátságot köthetünk, hogy müvészi, irodalmi tudományos élményekre tegyünk szert.

Ez a szépsége, ez a gazdagsága az emberi életnek.

Ugyan mennyire becsülheti az az életét, aki pénzért hajlandó megválni tőle? Micsoda rettentő nyomorban és micsoda rettentő dezilluzionáltságban lehet az illető?

A chicagoi rendőrség ügyésze levelet kapott egy 25 esztendős szabótól, aki családapa — két gyermeke van — s aki a levelében azt irja, hogy egy tetemes összegért hajlandó kivégeztetni magát egyik gyilkos fiu helyett, feltéve, hogy a fiu szülei a pénzt eljuttatják feleségéhez és két gyermekéhez.

Arról természetesen szó sem lehet, hogy halálos itélet esetén a hatóságok ezt az ajánlatot elfogadják.

De nem is az a lényeges ebben az esetben. Ami figyelembe veendő, ami csakugyan sajátságos és megdöbbentő, az az a körülmény, hogy valaki 25 esztendős korában, egészséges testtel, ép értelemmel ilyen ajánlatra hajlandó.

Mi lehet ennek az oka? A család iránti szeretet? Vagy az az érzés, hogy mint szabólegény az illető sohasem tesz szert akkora összegre, amelynek segitségével megveheti a hiányzó életörömöket?

Vagy talán pusztán szenzációhajhász ez a szabólegény s abban reménykedik, hogy ilymód feltünést kelt, amit esetleg kapitalizálhat?

Akármilyen szempontból nézzük is a dolgot, a szabólegény levele feltétlenül az élet rettentő lebecsülésével egyértelmü.

Silány és szomoru eset. Sok baj lehet ezzel a mai élettel, amikor egy 25 esztendős férfiból kiprovokál ilyen ötletet.

ÉJSZAKAI SÖTÉTSÉG ELŐZTE MEG A VIHART.

NEWARK, O., junius 10. — Hétfőn délelőtt fekete felhők tornyosultak az égen Newark fölött. Csakhamar ugy elsötétült, hogy üzletekben, utcákon, magánházakban meg kellett gyujtani a lámpákat. Valóságos felhőszakadás támadt, mely nagy károkat okozott a völgyekben. Sok szarvasmarha vizbefulladt.

FELROBBANTOTTÁK AZ ADÓKIVETŐ OTTHONÁT.

LODI, N. J., junius 10. — Philip Annichario adókivetőnek divatáru-üzletét és otthonát sulyosan megrongálta egy bomba, amelyet anarchisták helyeztek el a ház tövében. Senki sem sebesült meg.

Piros, Piros, Piros
Háromszor is piros
Piros bort a pohárba
Tilos, tilos, tilos,
Háromszor is tilos,
Más Dohányt a pipába,
Mint a hires NÉGYES
A füstje nem mérges.
Próbálja meg kend már
Minden percért nagy kár
Magának ezt ajánlja a
Négyes Tobacco Shop
423 EAST 5th STREET,
NEW YORK, N. Y.

SOKAN MEGJÁRTÁK MÁR

hogy holmi kotyvalékkal becsapták. Ma már az amerikai magyarság legnagyobb része tisztában van azzal, hogy az egyedüli kiváló jó Sósborszesz a ROYAL SÓSBORSZESZ. Ez az oka annak, hogy ez a hatalmas gyár kénytelen volt Chicagóban egy fiók gyárat felállitani, mert az anya gyár képtelen volt a sok oldalról beérkezett megrendeléseket lebonyolitani. Kell-e ennél nagyobb bizonyiték arra, hogy a Royal Sósborszesznek nincsen párja. Figyeljék jól meg a recés üveget és a Patent pléh dugót. Ne fogadjanak el a kereskedőtől vagy a Patikustól egyebet. Ha az eredeti Royal Sósborszesz ott helyben nem kapható, rendeljék meg azt póstán. Egy nagy üveg ára 90 cent. Hat nagy üveg ára 4 dollár 50 cent. Küldje megrendelését a pénzzel együtt erre a cimre:

ROYAL MFG. CO.
Duquesne, Pa.

Azok, kik Chicagohoz közelebb laknak, küldjék megrendeléseiket a chicagoi fiók gyártelepünkre erre a cimre:

ROYAL MFG. CO.,
3717 Wallace St., Chicago, Ill.

Ügynökök és kereskedők irjanak be kedvezményes árakért.

ŐSZINTE TANÁCS!

HA PÉNZT AKAR KÜLDENI Magyarországra, vagy az elszakadt részekbe;
HA HAJÓJEGYET AKAR VENNI a saját-, vagy hozzátartozói részére;
HA A MEGTAKARITOTT PÉNZÉT biztos helyen, jó kamatra akarja betétben elhelyezni, —
FORDULJON HOZZÁNK BIZALOMMAL.
A mi pontos, méltányos, szakavatott kiszolgálásunkat 100,000 MEGELÉGEDETT ÜGYFÉL DICSÉRI.

KISS EMIL BANKHÁZA
133 Second Avenue (8. utca sarkán) New York, N. Y.
A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank és a Magyar Kir. Államvasutak Menetjegyirodájának kizárólagos képviselője.
AZ UJ BEVÁNDORLÁSI TÖRVÉNY KIVONATÁT DIJTALANUL ADJUK ÁT VAGY KÜLDJÜK MEG MINDENKINEK, AKI SZEMÉLYESEN JELENTKEZIK VAGY LEVÉLBEN IR ÉRTE.

UJBÓL
KAPHATÓ
az amerikai magyarság angol szókincsének közkedvelt tárháza, a legnépszerübb, a minden amerikai-magyar által ismert magyar-angol és angol-magyar
BIZONFY-FÉLE SZÓTÁR
A több mint ezer oldalas munka negyedik kiadásának nyomása befejeződött és a szétküldés megkezdődött.
Az angol-magyar és magyar-angol Bizonffy-szótár ára
Három Dollár és Ötven Cent
bérmentes postaküldéssel. Küldje be azonnal rendelését a pénzzel együtt, mert a szótárt a rendelések beérkezésének sorrendjében szállitjuk. A rendelés és a pénz erre a cimre küldendő:
SZABADSÁG
P. O. BOX 171,
CLEVELAND, OHIO.

FELFEDEZNI INDULT A HAT ÉVES FIUCSKA

EVERGREEN, Colo., junius 10. — A 6 éves Robert Bishop szereti a természetet. Elindult vasárnap Idaho Springs felé s hat mértföldet gyalogolt a jeges, havas hegyek közt, mig végre ráakadtak a szülei. Egy éjszakát az erdőségben töltött a gyerek, majd folytatta utját, amig rá nem akadtak.

A TORNADÓ ROMBOLÁSA EGY KANSASI FALUBAN.

RIVERTON, Kas., junius 10. — Ezt a 350 lakost számláló falut borzalmas erejü tornádó látogatta meg. Számos házat összerombolt, három üzleti épületet is rombadöntött. Csodálatosképen csak öt sebesültje van a szélvésznek, a lakosságnak ugyanis sikerült idejében a pincébe menekülni.

IZGATNAK JAPÁNBAN AZ AMERIKAIAK ELLEN.

TOKIO, junius 10. — A japánok kizárása miatt elkeseredett vezetőemberek sorra járják az üzleteket s azt kivánják, hogy az amerikai árucikkeket vonják ki a forgalomból s ne is rendeljenek többet. A hatóság fél sulyosabb természetü amerikai ellenes zavargások kitörésétől.

DOLLÁROKAT
megszállt területekre.
PÉNZEKET
felelősség mellett küldünk.
ZÓ BETÉTEK
AFFIDAVITEK
UNION BANK
JÁNOS
FIÓKÜZLET:
elnök 1597 Second Avenue,
K CITY Corner 83rd Street,

Vagy talán pusztán szenzációhajhász ez a szabólegény s abban reménykedik, hogy ilymód feltünést kelt, amit esetleg kapitalizálhat? Akármilyen szempontból nézzük is a dolgot, a szabólegény levele feltétlenül az élet rettentő lebecsülésével egyértelmü. Silány és szomoru eset. Sok baj lehet ezzel a mai élettel, amikor egy 25 esztendős férfiból kiprovokál ilyen ötletet.

ÉJSZAKAI SÖTÉTSÉG ELŐZTE MEG A VIHART.

NEWARK, O., junius 10. — Hétfőn délelőtt fekete felhők ornyosultak az égen Newark fölött. Csakhamar ugy elsötétült, hogy üzletekben, utcákon, magánházakban meg kellett gyujtani a lámpákat. Valóságos felhőszakadás támadt, mely nagy károkat okozott a völgyekben. Sok szarvasmarha vizbefulladt.

FELROBBANTOTTÁK AZ ADÓKIVETŐ OTTHONÁT.

LODI, N. J., junius 10. — Philip Annichario adókivetőnek ivatáru-üzletét és otthonát sulyosan megrongálta egy bomba, melyet anarchisták helyeztek a ház tövében. Senki sem sesült meg.

Piros, Piros, Piros
Háromszor is piros
Piros bort a pohárba
Tilos, tilos, tilos,
Háromszor is tilos,
ás Dohányt a pipába,
int a hires NÉGYES
füstje nem mérges.
róbálja meg kend már
inden percért nagy kár
gának ezt ajánlja a
égyes Tobacco Shop
3 EAST 5th STREET,
NEW YORK, N. Y.

RTÁK MÁR
kotyvalékkal becsapták. Ma rikai magyarság legnagyobb n van azzal, hogy az egye jó Sósborszesz a ROYAL Z. Ez az oka annak, hogy s gyár kénytelen volt Chi fiók gyárat felállitani, mert képtelen volt a sok oldal megrendeléseket lebonyo ennél nagyobb bizonyiték Royal Sósborszesznek nin Figyeljék jól meg a recés Patent pléh dugót. Ne fo kereskedőtől vagy a Pati Ha az eredeti Royal Sós elyben nem kapható, ren t póstán. Egy nagy üveg át nagy üveg ára 4 dollár e megrendelését a pénzzel cimre:
AL MFG. CO.
quesne, Pa.
icagohoz közelebb laknak, deléseiket a chicagoi fiók erre a cimre:
AL MFG. CO.,
t., Chicago, Ill.
kereskedők irjanak be ményes árakért.

ATÓ
angol szókincsé a, a legnépsze kai-magyar által angol-magyar
SZÓTÁR
s munka negye befejeződött és ött.
magyar-angol Bi
tven Cent
ei. Küldje be pénzzel együtt, lések beérkezé juk. A rendelés üldendő:
SÁG
IO.

AZ ANGOL SAJTÓ ELITÉLI A BEVÁNDORLÁSI TÖRVÉNY JAPÁNELLENES SZAKASZÁT

A hivatalos Anglia is élénken érdeklődik a kellemetlen ügy fejleményei iránt.

FŐLEG A KONGRESSZUS TAPINTATLANSÁGÁT OKOLJÁK.

Az angol felfogás az, hogy közös bizottságnak kellene a dolgon segiteni.

LONDON, junius 10. — Londoni politikai köreiben meglehetős fontosságot tulajdonitanak azoknak a tüntetéseknek, amelyeket Japánban rendeznek az Egyesült Államok ellen a bevándorlási törvény kizáró szakasza következtében.

Az angol álláspont ebben a kérdésben tartózkodó ugyan, de mégis elég világosan kifejezésre juttatja azt, hogy Amerika törvényhozói elhamarkodottan és megfontolatlanul cselekedtek és hogy a két ország között a viszony nagyon elmérgesedhet.

Jellemző az angol hivatalos világ álláspontjára, hogy MacDonald miniszterelnök, még hétvégi szabadságideje alatt is, állandóan értesitteti magát a japán eseményekről különös tekintettel a kizárási határozatra.

Az angol sajtó szintén óvatosan ugyan, de elég világosan megmondja, hogy Amerika törvényhozói olyan botlást követtek el, amelyet helyreütni alig lehetséges. A konzervativ Daily Express egyenesen azt ajánlja Amerikának, hogy nevezzen ki bizottságot, amely a japánok kiküldötteivel tanácskoznék afelett, hogy mikép lehetne a bajon segiteni.

A Daily Express szerint ezzel nem alázkodnék meg Amerika, de igazolná, hogy fogékonysággal bir más nemzetek érzékenysége iránt. A faji ellentétek a legorvosolhatatlanabbak, jelenti ki végül a Daily Express.

A szabadelvü Westminster Gazette szerint Angliának tartózkodnia kell a kritikától, mert Kanadában ugyanaz a probléma fenyegeti a brit birodalmat, mint az Egyesült Államokat. Mégis, szerinte a törvényhozás olyan éretlenségről tett tanubizonyságot a japán kérdés elintézésében, amely a politika mesterségében annyira otthonos Európában valósággal megbotránkozást szül.

A Daily Mail szerint az amerikai bevándorlási törvény legfőbb hibája éppen az, hogy midőn az egész világ a legkomolyabban igyekezett a béke utjait egyengetni, olyan felesleges uszitással zavarta meg ezt a becsületes szándékot, amelynek levét nemcsak Amerika és Japán, de az egész civilizált világ megissza. A Daily Mail szerint nem kellett volna ezt a kérdést olyan brutálisan elintézni, annál inkább nem, mert a "gentlemen's agreement" ugyis megvédte Amerikát. Jó volna tehát, ha Amerika módot találna arra, hogy Japán megsértett nemzeti önérzetét kibékitse.

"DÁVID HÁZÁNAK" ÜZELMEI UJRA ÉRDEKLIK MICHIGAN ÁLLAM VÁDHATÓSÁGAIT

Purnell "király" háremének egyik tagja, váratlanul visszatért régi lakóhelyére.

Ő ÁLTALA AKARJÁK FELDERITENI AZ ÜZELMEKET.

Purnell még mindig szökevény és kiléte ismeretlen a hatóságok előtt.

BENTON HARBOR, Mich., junius 10. — Körülbelül egy évvel ezelőtt. Benjamin Purnell "izraelita" királysága a törvény beavatkozásánál fogva felbomlott.

Purnell megalapitotta azt a szektát, amelyet ömaga "Dávid Házának" nevezett el és e szekta fölött ő korlátlanul uralkodott. Ez az uralkodás nem felelt meg egészen az isteni, vagy emberi törvényeknek, a mennyiben kisült, hogy Purnell valóságos háremet tartott fenn, lehetőleg fiatal leányokból, a kik közül több anyává lett. Valahányszor Purnell észrevette, hogy a leányokkal való bünös viszonyának kellemetlen következményei lesznek, a szekta egy-egy férfi tagjával összeházasitotta őket.

Annak idején a törvény a kolónia feloszlatását rendelte el, de Purnellt, a főbünöst nem lehetett kézrekeriteni, mert megszökött és még ma is szökevény. Purnellt különben elitélni sem lehetett, mert az idézés sohasem volt kézbesithető neki, de különben is a kolónia tagjai vonakodtak ellene vallani, akik pedig vallottak, azoknak nem volt közvetlen tudomásuk Purnell viselt dolgairól.

A "hárem" tagjai eltüntek és terhelő vallomást igy nem tehettek Purnell ellen.

Annál érdekesebb most, hogy egy Etidorpha Smith nevü leány, aki Purnell egyik kedvence volt, több, mint egy évi távollét után visszatért a volt kolónia helyére és ott állandóan megtelepedett. Purnell üzelmeinek kideritése után ő is megszökött és öt hónappal később gyermeket szült. Visszatérése valószinüleg alkalmat fog nyujtani az igazságszolgáltatás hatóságainak arra, hogy az eljárást ujra folyamatba tegyék és a leányt, aki azóta Purnell valamelyik hivének lett a felesége, de csak a Dávid Házában szokásos ceremóniák szerint, kihallgassák.

Ugyanekkor az is megállapitást nyert, hogy Myrtle Tulk, aki 12 esztendős kora óta személyes szolgálatokat végzett Purnell körül, véglegesen eltünt. A hatóságok nem képesek nyomára akadni.

Az ügy iránt nemcsak a megyei ügyészség, de az állami ügyész is érdeklődik. Annak idején a kolónia vagyonát csődtömeggondnok kezére bizták, a vádhatóság pedig adatokat igyekezett beszerezni, amelyek alapján gyermekcsábitás, erőszak és más büntények révén próbálták Purnellt a biróság elé állitani.

Ingyen a sérvben szenvedőknek

5000 szenvedőnek osztjuk szét teljesen ingyen kipróbálás végett a Plapaot és Mr. Stuart könyvét a sérvről.

A STUART PLAPAO-PAD teljesen különbözik a sérvkötőktől, gyógyszerrel gyógyit s ugy van készitve, hogy önmagától tapadva, a megfelelő részeket biztosan helyükön tartja. Nincsenek kötők, szijjak, vagy kényelmetlen rugók. Nem nyomja a csontokat. Ezren meg ezren kigyógyitották magukat otthon, nem veszitettek munkanapot s a legsulyosabb esetekben is sikert értek el. Puha mint a bársony, könnyen kezelhető és olcsó.

Irjon rögtön egy levelezőlapot, vagy töltse ki az alábbi szelvényt, forduló postával megkapja az ingyen Plapaot és Mr. Stuart könyvét, mely részletesen ismerteti a módszert, melyet Rómában aranyéremmel és oklevéllel, Párisban a nagy díjjal és oklevéllel tüntettek ki s melyet mindenkinek, ki ebben a betegségben szenved, el kellene olvasnia. Ha van ismerőse, aki sérben szenved, figyelmeztesse az ajánlatra, hálás lesz érte.

KÜLDJE BE E SZELVÉNYT.

PLAPAO LABORATORIES,
2347 Stuart Bldg., St. Louis, Mo.

Szíveskedjék megküldeni az ingyen próba PLAPAOT és Mr. Stuart könyvét.

Név ....

Cim ....

UJRATÁRGYALJÁK A BANDITANŐ BÜNÜGYÉT.

BUFFALO, N. Y., junius 10. — Stella Mackowska painesvillei (O.) 19 éves leány és George W. Bittle bérkocsis rablógyilkossági perét az ószszel ujra fogják tárgyalni. Az esküdtszék mindkettő esetében megegyezés kizártsága miatt oszlott szét. Büntársukat, Frank H. Minnicket, aki rablásuk alkalmával agyonlőtte Rufus Eller ékszerészt, villamosszékre itélték.

ÖTEN ESTEK ÁLDOZATUL A REPÜLŐGÉPNEK

Az égő repülőgép a város előkelő negyedében ráesett egy házra.

TRAGIKUS ESET.

A két aviatikus elpusztult a géppel.

BUENA VENTURA, Columbia, junius 10. — A columbiai Barranquillában öt embert megölt és egyet sulyosan megsebesitett az égő repülőgép, amely ráesett egy házra.

A repülőgép a város előkelő negyedében esett az egyik házra, ahol három barrenquillai polgár tartózkodott.

A repülőgépnek az volt a feladata, hogy a benne ülő aviatikusok hirdetési röpcédulákat dobjanak le a magasból.

A repülőgép vagy háromezer lábnyi magasságban keringett, a mikor hirtelen tüzet fogott s leesett.

A repülőgép egy német vállalat tulajdona volt, amely két éve repülőgép szolgálatot tart fenn ezen a vidéken. Ez volt az első baleset.

A két aviatikus a géppel együtt elpusztult.

LUDENDORFF HIVEI UJRA MOZGOLÓDNAK

A német monarchisták minden erejükkel a Marx kormány megbuktatására törekesznek.

MI A CÉLJUK?

Lehetetlenné akarják tenni a köztársaságot.

BERLIN, junius 10. — A német monarchisták nem hallgatnak. Egy legujabb hir szerint Ludendorff barátai arra törekesznek, hogy őt használják fel a Marx kormány megbuktatására.

A monarchisták minden igyekvésükkel azon vannak, hogy a Dawes-féle tervezet megvalósitását megakadályozzák s természetesen tisztában vannak azzal, hogy a Marx kormány sikere ugyancsak a Dawes tervezet sikerét is jelenti.

A német kormány érintkezésbe lépve a hatóságokkal megtett minden óvintézkedést arra nézve, hogy esetleges nacionalista forradalomnak vagy lázongásnak elejét vegye.

A monarchisták szerte az országban éles propagandát folytatnak, amelynek célja a jelenlegi német kormány megbuktatása s magától értetődően a köztársaság diszkreditálása.

A német köztársaság tüzpróbájának bizonyul majd a Dawes tervezet alkalmazása. Ha beválik, akkor biztosra lehet venni azt, hogy a monarchisták minden igyekvésükkel csütörtököt fognak mondani.

Clevelandba jön Shenandoah, a léghajó óriás

Csütörtökön a republikánus konvenció alkalmából a város fölött cirkál.

LAKEHURST, N. J., junius 10. — Érdekes látogatója lesz csütörtökön Cleveland, O. városának. A republikánus elnökjelölő konvenció alkalmából elszáll az ötödik város fölé a Shenandoah, az Egyesült Államok büszke kormányozható léghajója.

Cirkálni fog a város fölött. Megmutatja a személyzete, hogy egy ilyen léghajóval mit lehet ma már csinálni, milyen nagyszerü hivatása van békében ugy, mint háboruban.

A léghajónak Zachary Landsdowne a parancsnoka, aki felkészült már a nagy utra s reméli, hogy minden baj nélkül eljut léghajóján Clevelandba.

Elküldi a kormány a Shenandoaht majd New Yorkba is a demokrata konvenció alkalmából.

ÓRIÁSI TERÜLETEN ÉG AZ ERDŐ CANADÁBAN.

EDMONTON, Alberta, junius 10. — McMurray környékén vagy 100 mértföld területen ég az erdőség. A tüz egy hódvadász tanyán keletkezett. Leégett már az egész hódvidék.

TÖRÖKORSZÁG KIZAVARJA A KERESZTÉNYEKET, MIUTÁN ELŐBB KIFOSZTOTTA ŐKET

Sziriába kénytelenek menekülni, de ott nem találnak barátságos fogadtatásra.

KOLDUS-SZEGÉNYEN ÉRKEZNEK MEG.

A nagyhatalmak teljes közönnyel viseltetnek a keresztény lakosság iránt.

ALEPPO, Sziria, junius 10. — A nagyhatalmak annyira el vannak foglalva a saját bajaikkal, hogy figyelemre sem méltatják azt a kegyetlenséget, a melylyel a török hatóságok a keresztény lakossággal, de különösen az örményekkel bánnak.

Az aleppoi francia hatóságok a saját tapasztalataikból tudják, hogy a törökök havonta mintegy kétezer örményt kényszeritenek a kivándorlásra, olyanformán, hogy utlevelet adnak nekik, amelyek jók az eltávozásra, de nem jogositanak a visszatérésre.

Az örmények rendszerint koldusszegényen érkeznek meg Sziriába, amely jelenleg francia fennhatóság alatt áll. Az utlevél kényszerü kiváltása után a keresztény lakosság néhány napi időt kap arra, hogy ingó holmiját pénzzé tegye és hogy aranypénzét, ha ugyan bir ilyennel, sokkal alacsonyabb értékü török papirpénzzel cserélje fel. Akiknek ingatlanuk van, azok egyszerüen avval a tudattal távoznak, hogy vagyonukat soha többé nem látják viszont, mert ezeknek kezelése a távollevő földbirtokosok vagyonának kezelésére kirendelt gondnok őrizete alá kerül.

Megnéheziti a keresztény lakosság helyzetét még az, hogy fejenként két dollár váltságdijat kell lefizetniök, amiért a kormány biztositja őket rablóbandák támadásai ellen.

Az adott körülmények között a kivándorló örmények koldusszegényen érkeznek Sziria határához, ahol viszont francia hatóságok fogadják őket, még pedig nem a legbarátságosabban. Ennek magyarázata abban van, hogy a francia kormány tisztában van azzal, hogy ezeknek a menekülteknek eltartása rája háramlik, ami sok milliós költséget jelent.

Sziria szegény ország és nem képes megélhetést nyujtani a jövevényeknek. Igy ezek a köz terhére esnek, amely azonban nem sok jóakaratot tanusit velük szemben.

A hirek szerint a mult év julius óta, mintegy háromszázezer menekült hagyta el Törökország területét és a jelek odamutatnak, hogy az üldözöttek száma állandóan növekszik. A nyári hónapok alatt legalább huszezer örmény lesz kénytelen elhagyni lakóhelyét havonta.

Ohio Volsteadja nem pályázik a kormányzóságra

C. C. Crabbe meg akar maradni az igazságügyi államtitkári állásban.

COLUMBUS, O., junius 10. — C. C. Crabbe, Ohio igazságügyi államtitkára, akit Ohio Volsteadjének neveznek, mivel a prohibició végrehajtására vonatkozó törvényt ő szerkesztette, nem pályázik kormányzónak. Azokat a hireket, hogy a kormányzói székbe vágynék, megcáfolta avval, hogy bejelentette pályázását az igazságügyi államtitkárságra.

Kormányzójelöltek vannak böven. Legujabban John C. Cable limai lakos jelentette be, hogy republikánus ticketen pályázik a kormányzóságra. Előbb bejelentették már pályázásukat Harry L. Davis volt kormányzó clevelandi lakos, James A. White columbusi lakos és John F. Burke elyriai lakos.

Az alkormányzói állásra republikánus ticketen John J. Chester pauldingi lakos a legujabb pályázó. Ő a kilencedik. Pályázik a mai demokrata alkormányzó, Earl D. Bloom is.

UJRA SZABADOK A RUHR VIDÉK NÉMET RABJAI

A belga hatóságok ötven németet szabadon bocsátottak. Kedvező berlini kommentár.

A BÉKE JEGYÉBEN.

A Dawes tervezet első gyakorlati megnyilvánulása.

BERLIN, junius 10. — A belga okkupálási hatóságok ma ötven politikai foglyot szabadon bocsátottak, akiket 1923-ban a Ruhr vidéken tanusitott passziv ellenállásuk miatt letartóztattak.

A berlini hivatalos körök ebből az esetből arra következtetnek, hogy az okkupált területek katonai hatósága és a polgári lakosság között rövidesen megteremtődik a béke és az összhang.

Hivatalos körökben a belga intézkedést a Dawes-féle tervezetnek is tudják be s azt mondják, hogy a Dawes-féle tervezetnek ez az első gyakorlati megnyilatkozása.

Ha a belgák a jövőben is ennyi megértést tanusitanak — mondják Berlinben — akkor nekik nagy részük lesz abban, hogy a francia-belga-német viszony csakugyan elfogadható legyen.

Nemcsak a nacionalisták, hanem a német kormány tagjai is a béke és megértés szempontjából fontosnak tartják azt, hogy a Ruhr vidék letartóztatott emberei mennél előbb szabadlábra kerüljenek.

MEGÖLTE A FESTŐT A VILLAMOS ÁRAM.

SALEM, O., junius 10. — Jasse J. Jackson, Jr., 24 éves festőt, aki a villanyvezeték oszlopait festegette, agyonsujtotta a villamos áram, amidőn véletlenül megérintette a vezetősodronyt.

MUSCLE SHOALS SZEREPE SZÁZ ÉVVEL EZELŐTT

A törvényhozó testület Muscle Shoal fejlesztésére száz évvel ezelőtt intézkedett.

ELEJTETT TERVEK.

1828-ban a kongresszus fogadott el egy törvényjavaslatot.

SHEFIELF, Ala., junius 10. — Sokan azt hiszik, hogy Muscle Shoals fejlesztése teljesen uj tervezet s az érdem Fordé, holott a tényállás az, hogy már száz esztendővel ezelőtt is foglalkoztak Muscle Shoals fejlesztésének, tökéletesitésének kérdésével.

Az alabamai törvényhozó testület Muscle Shoalsra vonatkozó első intézkedését 1823-ban hozta. A kongresszus annak idején az alabamai törvényhozó testület intézkedését jóváhagyta.

Évekig eltartott, amig a jóváhagyás alapján a szükséges szervezet megalakulhatott. A szervezet, amely Muscle Shoals-t fejleszteni akarta, 1823-ban kezdte meg a müködését, de a részvényei iránti csekély érdeklődés következtében nem bizonyult életképesnek.

1828-ban a kongresszus egy ujabb törvényjavaslatot fogadott el, amely kormány ellenőrzés alatt akarta ezt a területet értékesiteni. A célra kétszázezer aker földet bocsátott rendelkezésére azoknak, akiknek — a kormány ellenőrzése alatt — a munkát el kellett végezniök. Később azonban, eddig még meg nem állapitott okoknál fogva, azt a tervet is elejtették.

BÜNÖSNEK TALÁLTAK A GYILKOS ASSZONYT.

LOS ANGELES, Cal., junius 10. — Az esküdtszék bünösnek találta Mrs. Margaret Willist, aki megölte és egy ládába rejtette Dr. Benjamin Baldwint. Az esküdtek kegyelemre ajánlották s igy nem itélik halálra.

MUNKÁSLEÁNY, AKINEK HERCEG AZ ÉDES APJA

Miss Lyon, ha állitása megfelel a valóságnak, rokonságba kerül a yorki hercegnővel.

KISÉRT A MULT.

Az ügyet rövidesen tisztázni fogják Londonban.

LONDON, junius 10. — Miss Constance Mary Lyon, aki Aberdeenben egy üzletben dolgozik, az itteni biróságon azt állitja, hogy törvényes leánya Hubert Ernest Bowes-Lyonnak, aki a tizenharmadik strathmorei herceg unokája.

Ha Miss Lyon megnyeri a pert, abban az esetben törvényesen kimondják róla, hogy első unokanővére a yorki hercegnőnek, aki a jelenlegi strathmorei hercegnek a leánya.

Miss Lyon azt állitja, hogy apja az édes anyját akkor vette feleségül, amikor ő már megszületett s ilymód törvényesitette öt a skót törvények értelmében. Közlése szerint Bowes Lyon most Londonban lakik.

Elizabeth Mackie, egy glasgowi nő, mai tanuvallomásában azt a kijelentést tette, hogy 1904-ben, szóval abban az esztendőben, amikor Miss Lyon szülei egybekeltek, Edinburgban lakott Mary Agnes Smeatonnal, Miss Lyon anyjával. Az 1904-ik esztendő március havában Bowes Lyon, aki akkor huszártiszt volt Edinburgban, egy bálon találkozott Miss Smeatonnal s néhány hét mulva már közös háztartásuk volt. A hercegnek akkor le kellett mondania huszártiszti rangjáról.

Később Londonba utazott, de rövidesen irt onnan Miss Smeatonnak s közölte vele, hogy lakást bérelt ki a részére. Miss Mackie jelen volt, amikor Miss Smeaton megszülte gyermekét. Miss Smeaton annak idején közölte vele, hogy Bowes Lyon herceg a gyermek apja.

AZ ANGOL TRÓNÖRÖKÖS A TOUQUETI FÜRDŐTELEPEN.

LONDON, junius 10. — A velszi herceg, Anglia trónörököse átrándult Franciaországba, hogy négy napot töltsön a touqueti fürdőtelepen.

ELGÁZOLTA A VONAT A TELEFONJAVITÓT.

COLUMBUS, O., junius 10. — P. H. Capper glenfieldi (Pa.) illetőségü telefonvezeték javitót halálra gázolta a vonat a helybeli rendezőpályaudvaron.

Élvezetes
És jó önnek.
Mentes az émelygő édességtől.

Borden's
A TÖKÉLETESITETT
MALTED MILK
Az ön gyógyszerészénél

DAVIS MINISZTER A BEVÁNDORLÁSRÓL

(Folytatás az 1-ső oldalról.)

szakitsanak szüleitől, anyát a fiától. És ő még most sem adta fel a harcot, nem másitotta meg elveit és tovább küzd rendületlenül a családok boldogságának biztositása érdekében.

Ezután az idegen nyelvü amerikai sajtó nagyszerü hivatásáról emlékezett meg a miniszter, aki teljesen megértette és elfogadta **Cserna Endrének megnyitó beszédében tett azt a megjegyzést, hogy az idegen nyelvü sajtó, az idegen nyelvü ujságok kiadása: nem üzlet, hanem nagy hivatás Amerikában.** A maga részéről legalaposabban állapithatja meg az idegen nyelvü sajtó szükségességét, hiszen ő is **idegen származásu szülők gyermeke.** Tudja jól, hogy az ő szülei otthonában is sürübben hangzott el a welsh szó, mint az angol.

Nagy derültség fogadta a miniszternek azt a kijelentését, hogy **a saját nagybátyja még mindig welshül imádkozik, mert azt hiszi, "hogyha angolul imádkozna, nem értené meg az Uristen."**

Az idegen nyelvü ujságok munkássága **nem pótolható semmivel** és a kormányzatnak épp oly szüksége van rá, mint az ország társadalmi és gazdasági életének.

Beszéde vége felé kijelentette Davis, hogy **a legnagyobb örömmel lát Amerikában minden bevándorlót, aki azzal a komoly elhatározással lép partra, hogy itt dolgozni, becsületes munkával kenyeret keresni óhajt, — de gyülölettel és megvetéssel tud csak megemlékezni azokról, akik azért jönnek közibénk, hogy itt felforgató tanokat hirdessenek,** hogy az amerikai munkásnép békéjét megbolygassák, ferde tanokat hirdessenek és az erőszak eszközei mellett korteskedjenek. Ezek elől az elemek elől **teljesen be akarja zárni a kapukat.** A becsületes emberek jussanak munkájuk gyümölcséhez, a maga részéről a magas munkabérek hive, mert azt akarja, hogy a bevándorló épp olyan alapon éljen, mint az itt született amerikai polgár. És rendes életet, becsületes jövőt csak a becsületesen megállapitott munkabérek biztosithatnak.

Beszédét azzal fejezte be a miniszter, **hogy a novemberi választások után szervezkedjünk, agitáljunk és menjünk ismét a Congressus elé, hogy változtassa meg a most elfogadott bevándorlási törvényt, hogy ujabb törvénycikkel engedje meg a Congressus a vérrokonoknak és a családtagoknak, korlátlan számban való bevándorlását és legyen liberálisabb az európai nemzetek bevándorlási kvótája körül.**

A vacsora résztvevői mindvégig a legnagyobb figyelemmel hallgatták a mesterien felépitett előadást és valóban őszinte, lelkes tapsvihar követte a miniszter utolsó szavait.

Mielőtt szétoszlott volna a társaság, **Davis miniszter közvetlen, őszinte szavakban mondott köszönetet a vendéglátó Dr. Cserna Endrének** és nagy elösmeréssel emlékezett meg Wholék magyar konyhájának kitünőségéről.

Ohio állam legnagyobb magyar virágkertészete
ORBAN M.
11520 BUCKEYE ROAD,
CLEVELAND, O.
Üvegházak. Bell Telefon.

ORVOSI RENDELŐ ÁTHELYEZÉS
DR. WIDDER
ORVOS
uj rendelője
Buckeye Rd és 120 utca saroképületben
Cleveland, Ohio.

Az angol tudás tárháza

A Bizonfy szótár ujból kapható!

Erősen hisszük, hogy nagy örömet okozunk az amerikai magyarságnak akkor, amikor tudomásul adjuk, hogy a több, mint ezer oldal terjedelmü magyar-angol és angol-magyar Bizonffy-féle szótárt ujból kiadtuk.

CSAKNEM husz éven keresztül ez a szótár volt az amerikai magyarság legkedveltebb, legnépszerübb angol-magyar és magyar-angol szótára és alapja a legtöbb amerikai magyar angol szókincsének.

A szótár harmadik kiadása már félévvel ezelőtt elfogyott és sehol sem volt kapható. A közben hozzánk százszámra érkezett rendelések, felszólitások inditottak arra, hogy negyedik kiadásban bocsássuk az amerikai magyarság rendelkezésére a

Bizonfy-féle szótárt

A negyedk kiadás nyomása már fefejeződött és szétküldését megkezdtük. A több, mint ezer oldalas nélkülözhetetlen munka árát most is csak

három dollár és ötven centben

állapitottuk meg, dacára annak, hogy a papir ára és a munkabér a harmadik kiadás óta jelentékenyen felszökött. A fenti árban a szállitási költség is benne foglaltatik.

Nagyszámu rendelésekre való tekintettel mindenki jól teszi, ha a rendelését a 3 dollár 50 centtel együtt hamarosan beküldi, mert a szótárakat a beküldés sorrendjében szállitjuk.

A rendelés és a pénz az alábbi cimre küldendő:

SZABADSÁG
P. O. BOX 171 CLEVELAND, OHIO

HIRADÁSOK A SZÜLŐHAZÁBÓL

Mi történik Magyarországon? — A Szabadság budapesti szerkesztőségének eredeti tudósitásai

AZ IDEGEN FORGALOM KÉPE A MAGYAR FŐVÁROSBAN.

— A Szabadság budapesti tudósitójától. —

VILÁGSZERTE hires volt békében Budapest dunaparti fekvéséről, a Gellérthegy festői tájékáról. A magyar főváros párisias fővárosi élete is hires volt és szépségéről a pesti nő. Éppen ezért békében is elég élénk idegen forgalma volt Budapestnek.

A magyar főváros jóhire a háboru utáni éveken rengeteg idegent vonzott át a határokon, mert egyuttal azt a lehetőséget is nyujtotta, hogy leromlott, értéktelen pénze mellett **az idegen az ugynevezett nemes valutájának árfolyam különbségével Magyarországon, illetve Budapesten nagyon olcsón, nagyon jól élhetett.** A háboru utáni években, mikor megnyilták a határok, **özönlöttek Magyarországra a külföldiek.** Sok tekintetben itt nehéz helyzetet is teremtettek, mert könnyebb költekezésük nemcsak hasznot hajtott sokaknak, hanem **elősegitette a drágaságot s azt a fonák állapotot, hogy szállókban nagyobb éttermekben stb. csak kül földiekkel álltak szóba,** akárcsak a könnyü vérü nők.

Az utóbbi időben azonban **az alkalom-utasok** mind ritkábban jöttek Budapestre, mert amint más országok valutája is kezdett leromlani — igy különösen a frank esésekor — Franciaországban és más államok területeire is siettek az olcsón jól élni akarók.

Budapest idegen forgalma éppen ezért az elmult évben számbelileg csökkent azonban minőség tekintetében növekedett. Budapest ujabb látogatói ugyanis jobbára kereskedők, tudósok, tanárok, orvosok, mind képzett emberek, akik komoly érdeklődéssel viseltetnek a magyar főváros és a magyar viszonyok iránt.

Talán nincs a földnek országa, amelynek fiai el ne jutnának ujabban Magyarországra. Hacsak az elmult hét bejelentéseit tekintsük is át meglepetve látjuk, hogy nemzetség tekintetében, milyen tarka társaság látogatta meg Budapestet. A külföldi utasok között legutóbb megfordult Budapesten **észak-amerikai egyesült államokbeli, japán, belga, dán, norvég, braziliai, olasz, görög, svájci, svéd, angol stb.**

Nemrég rendkivül érdekes utas csoport keltett érdeklődést Budapesten, a **londoni szociologiai társaság** harminckét tagja, akik közt az angol gyarmatok szociologusai is képviselve voltak, igy köztük a **kalkuttai** egyetem egyik tanára is. **Zilahy** Dezső, a fővárosi idegen forgalmi hivatal igazgatója kalauzolta őket s előkelő társaságban bemutatta nekik a főváros szocialpolitikai és kulturális intézményeit, amelyek közül legjobban a Szépművészeti Muzeum és a Mezőgazdasági Muzeum tetszett nekik. **Az aquincumi ásatások is rendkivül meglepték a minden klaszikus kutatás iránt érdeklődő angolokat,** s végül a népjóléti miniszterium képviselőjének vezetésével a kis lakásos épitkezéseket is megtekintették, sőt Mezőkövesden alkalmi háziipari kiállitás megtekintésében is részük volt.

A Magyar Gazda Szövetség a diákcsere mozgalom fázisaként németországi főiskolai hallgatók csoportját hozta Budapestre, majd elhelyezte őket vidéki gazdaságokba az aratás bevégezéséig.

Ujabban a japánok látogatása egyre sürübben fordul elő s mind előkelő és tudós emberek s ma nincs olyan japán utazó, aki európai utjában Budapestet ne érintené, holott békében a japánok nem igen vetődtek el Magyarországba. **Nemrég a tokioi hal-élettani intézet igazgatója járt Budapesten,** majd Magyarország vidéki halastavait tekintette meg. A japánok részéről megnyilatkozott az az örömteljes megállapitás, hogy **Budapesten nem tapasztalják azt a kellemetlen megkülönböztetést, ami nemcsak Amerikában, hanem a nagy európai várcsokban is minden szines bőrünek kijár.** Éppen ezért mindig hangoztatják az ujabban divatossá vált föltevést — ázsiai származásunk alapján — a turáni testvériség gondolatát.

Nagyon érdekes hollandi társaságot várnak a közel jövőben Budapestre, amelynek tagjait az idegen forgalmi iroda igazgatósága és a Magyar Holland Társaság karöltve fogadja és igyekezik ittlétüket kellemessé tenni. A magyar nemzet hálájára érdemes hollandi nép ugyan is **a hollandi gyermekvédelmi mozgalom révén nagy érdeklődéssel fordult Magyarország felé s igy történt, hogy a társaságban számos takarékos, szerénysorsu németalföldi is Budapestre kerül, akik csak azért jönnek hozzánk, hogy a nevelt gyermekeik szüleit és hazájának fővárosát megismerjék.**

Jugoszlávia részéről is ujabban erős érdeklődés nyilatkozik meg s az idegen forgalmi hivatalnak sikerült a belgrádi követség utján kölcsönös összeköttetést teremteni Jugoszláviával. Az elszakitott területekről természetesen majdnem olyan sok utas jön, mint mikor még csak egyszerü magyar vidékek voltak, bár az utlevél kényszer csökkentő hatással van erre a forgalomra.

Ha az utlevél kényszer és a vámkálváriajárás tulzásai megszünnének, Magyarország s főleg Budapest idegen forgalma az elszakitott területekkel rendkivül módon megnővekednék.

(t. e.)

A MAGYARSÁG ÉLETE AZ ELSZAKITOTT RÉSZEKEN

— A Szabadság budapesti tudósitójától. —

FÁJDALMAS dolog lejebb kerülni annak, aki megszokta az első helyet. Igy van a magyarság is az elszakitott területeken. Eddig az állami és községi élet terén a magyaroké volt a vezetés. A társadalmat a magyarság vezető gondolatai hatották át. A magyar történelem nagy emlékeit ünnepelték. A magyar eszme hőseiért lelkesedtek. Az iskolákban a magyar nemzet szolgálatára nevelték a gyermekeket. És most egyszerre másképp lett. **Szinte máról-holnapra minden megváltozott.**

Az elszakitott területeken más nemzeti gondolat nyomult előtérbe. A piros-fehér-zöld lobogó helyett más zászlók lengenek. **A politikai élet középpontja többé nem Budapest, hanem Prága, Belgrád, Bukarest lett.** A falakon más nyelven jelennek meg a hivatalos hirdetések. Gyüléseken és ujságokban más nemzet céljáról és törekvéseiről beszélnek. **A magyar iskolák tulnyomó része megszünt** és a magyar gyermekeknek is idegen nyelvet kell tanulni, mert ez most ott az állam hivatalos nyelve.

Ha valaki idegen országba vándorol, számot vet azzal, hogy más viszonyok közé kerül és ahhoz alkalmazkodnia kell. De ha szülőföldjére jön be az idegen világ, ha az a föld, amely még tegnap Magyarország volt, ma már nem az, ezt igen nehéz elviselni.

Ehhez járult még, hogy a magyar kormányzat olyan türelmes volt, hogy sehol a világon nem kezelték olyan jóindulattal a politikai jogokat, mint a régi Magyarországon. **Az uj uralmak ellenben szigoruak** és hogy megerősitsék a maguk szellemét, keményen végrehajtják a korlátozó rendszabályokat.

Az elszakitott területekre került magyarságból igen sokan ugy segitettek magukon, hogy elhagyták szülőföldjüket és átköltöztek a meg nem szállt magyar területre. Kedvezett nekik ebben az is, hogy a magyar pénz értéke nagyon lesülyedt és igy behozott pénzükkel **itt jól vásárolhattak, földet, házat, üzletet vehettek és biztositották megélhetésüket.**

Nagyon sokan voltak azonban olyanok is, akik teljesen pénztelenül jöttek át, főleg tisztviselők, akik sulyos megterheltetést jelentettek a magyar államnak.

Azonban **a magyarság nagy tömege ott maradt régi helyén** az elszakitott területeken. A Csallóköz szinmagyar népétől kezdve széles vonalban huzódik a magyarok által lakott vidék Zemplénig, mind a Felvidék elszakitott területén. Aztán a keleti vidékek és a Tiszántul magyarsága román uralom alatt, a Délvidék magyar értelmisége Szerbiába bekebelezve. Erdélyben a székelység.

Ezeknek át kellett élni a keserü csalódás esztendeit. Eleinte még reméltek, hogy egyik napról a másikra majd hirtelen másképp lesz, de hat esztendő hasztalan várakozása meggyengitette reménységüket.

Az idegen uralom pedig rendszeresen vesz el mindig több nemzeti jogot tőlük. **Iskoláik javarészét elvette már,** sok helyen a magyar beszédet is eltiltották. Egyházaikat is megtámadták, gyülekezési, szervezkedési jogaikat egyre szükebbre szoritják.

Ilyen viszonyok között kétségtelen, hogy a magyarul beszélők száma egyre csökkeni fog, különösen a müveletlen, iskolázatlan társadalmi osztályoknál, a hol nincsen kiképezve a nemzeti öntudat. De a magyarság ment már ilyen válságokon keresztül és mindig szerencsésen kiheverte.

Most sem kell attól félni, hogy végleg elpusztul a magyarság az elszakitott területen.

Ime Pozsonyban és Kassán pályázati hirdetést tesznek közzé. **Magyar történelmi könyv megirását kivánják,** mely a megváltozott viszonyokhoz mérten a magyar faj kiválóságát és évezredes életének eseményeit tüntetni föl. Kassán magyar történelmi regényre hirdetnek pályázatot, melyben a magyar mult legyen méltóképen jellemezve.

A magyar öntudat tehát nem veszett el és vannak, akik ápolni akarják. Román területen, főleg Erdélyben csodaszép magyar költészet fejlődött ki az elszakitás óta,

Nem veszhet az el, aki nem hagyja magát és a magyarság nem csüggedt el az elszakitott területeken. Az emberiség méltó és hasznos tagja akar lenni ott is és ezzel sokkal jobban előkésziti a magyar jövőt, mint a fegyverek.

Könyves Kelemen.

BUDAPESTI SZERKESZTŐSÉG: VIII. TÁNCSICS-UTCA 5.

Telefon: József 68—16.

BUDAPEST MÁJUS 21

NYOLCVAN tanu kihallgatása még sok érdeklődést nyujthat a közönségnek, meglehetős időbe is kerül majd, hiszen még mindig a vádlottak vallomásai hangzanak el a nagy tárgyalási teremben.

Böhm Imre vallomása

is érdeklődést keltett. Az ügyész azzal vádolja, hogy **a csendőrök elől menekülő Tóthnak szabaddá tette az utját,** azt mondva, hogy még korán van, senki sem látja, még elmenekülhet. **Böhm nem érzi magát bünösnek,** elmondotta, hogy **Lengváry** ügynök révén ismerkedett meg Tóthtal, aki május 29-én hajnalban megbilincselt kezeivel bezörgetett az ablakon. Tóth kezét a kalapjával elfödte, amikor ő meglátta a bilincseket rögtön felszólitotta, hogy távozzék. Tóth ott maradt az udvarban, erre **ő beszaladt a lakásba, magára zárta az ajtót.** Az elnök kérdésére Tóth kijelentette, hogy szerinte **Böhm a világon a leggyávább ember. Ugy reszketett előtte, mint a nyárfalevél,** pedig akkor tizéves gyerek is elbánhatott volna vele. A szembesités után a nagy beteg **Puskás** Albert kihallgatása következett.

Puskás Albert hordágyon mondta el vallomását,

mozdulni is alig tudott, **hangja sem igen van már. A fogházban két oldali tüdővészt kapott, az orvosszakértők szerint állapota menthetetlen.** Sulyos állapotára való tekintettel mindent töredelmesen be akar vallani, bünösnek érzi magát. Tóth régen segitette pénzzel s detektivnek szerződtette. Megbizása volt, hogy kérdezősködjék **Lachmann András felől és az öreg asszonyt tartóztassa le.** Erre Tóth egész komédiát gondolt ki. S mikor ő letartóztatta, Tóth müfelháborodást mutatott, ő leteperte és kiszabaditotta Lachmannét. Később azt az utasitást kapta Tóthtól, hogy vallassa ki Kövesnét és az egész család többi tagját az öreg Lachmann megölése felől. Tóth azt mondta neki, hogy a család erre megrémül, kiszökik az országból és ő megszerzi a vagyont. **Kövesnét sikerült kivallatnia, eleinte tagadott, de később**

bevallotta, hogy Lachmann Andrást Tóth József fel együtt ölték meg,

ugy, hogy sztrichnines palacsintát adtak neki. Lachmann a méregtől merev görcsöket kapott és Tóth ekkor revolverével halántékon lőtte. A holttestet oltott mésszel leöntve elásták. A mérget Bóosztól kapták. Puskás a szünet után még elmondotta, hogyan vitték az öregasszonyt és unokáját Szegiékhez és Tóth parancsára hogyan ellenőrizte a villát. Puskás vallomása további folyamán arról beszélt, hogy sógora, Tóth elmondotta neki, miként tette el Köves Gyulát és Kövesnét láb alól. Az elnök kérdéseire is megmaradt vallomása mellett, a melyre nemrég önként jelentkezett, de mostani **szava korábbi vallomásától sok tekintetben különböznek.** Az eltérések Puskás szerint onnan származnak, hogy bizonyos kijelentéseket a detektivek kényszeritettek ki belőle. **Nemcsak a detektiveket vádolta meg, hanem a vizsgálóbirót is,** aki őt szerinte szintén megfenyegette, ha nem ugy vall, mint akarja.

Puskást szembesitették Molnár Tóthtal.

Molnár Tóth Puskás hordágya mellett állott, mögötte a fegyőr és számos észrevételt mondott sógora vallomására. Ha ő tudta volna — ugymond — előre, hogy elteszi láb alól Kövesnét és Lachmannét mindjárt **más** utasitásokat adott volna neki. Miután tudta Kövesné titkát, hogy megölte az apját, nem akarta följelenteni, mert hiszen elesett volna a haszontól, amit ki akart zsarolni Kövesnétől. Ő, ha gyilkolt is, nem akarta türni, amit róla a tőzsdén beszéltek, hogy olyan bestiának, mint Kövesné a kitartottja. Azt hitte sikerül a villát a nevére iratnia. Majd **kiabálva hangoztatta, hogy Kövesné neki sohasem adott pénzt, aljas nőtől szerelemért nem fogad el pénzt, sohasem követett volna el gyilkosságot,** csak azért, hogy egy aljas nő ledér életmódját folytathassa. Puskás kihallgatása közben furcsa érdeklődést keltett, hogy megjelent

az öreg Gold Hermann hóhér a tárgyalóterem közönsége között, hogy a vádlottakat megszemlélje.

Puskást visszaállitották a kórházba s ezzel a vádlottak kihallgatását befejezték.

A csillaghegyi rablógyilkosság

ügyében — amelyről a **Szabadság** már több izben megemlékezett — uj nyomozást rendeltek el. Névtelen feljelentés alapján ugyanis őrizetbe vették **Pelikán** Oszkár volt belügyi nyomozót, akit **Berta** Illés autótaxi soffőr elleni gyilkossági merénylettel vádolnak. Már le is tartóztatták, a vizsgálóbiró azonban szabadlábra helyezte, azzal az indokolással, hogy **a belügyi nyomozó osztály kutatása semmi olyan bizonyitékot nem adott, ami Pelikán bünössége mellett szólna.** A szabadlábra-helyezéssel együtt **a bünügyet visszaküldték a főkapitányságra,** hogy uj rendőri nyomozás induljon és állapitsák meg Pelikán letartóztatásának hibáit.

A vámokat ujból felemelték

mintegy husz százalékkal drágult a vámfel pénz az egész vonalon, csak a cukor-vám maradt változatlan.

A kontremin ellen

inditványt nyujtottak be a tőzsdetanácsban. Az inditvány azt óhajtja, hogy a vevők három napon belül követelhessék a szállitást. Az igazoló bizottság legközelebb foglalkozik a javaslattal.

Lovas-mérkőzés volt Budapesten,

amelyen a Magyar Gazdák Lótenyésztő Szövetkezete a hölgyek dijugratását tartotta meg vasárnap. **Horthy** Miklós kormányzó is megtekintette a mérkőzéseket.

A magyar labdarugók Svájcban

mérkőztek és 4:2 arányban a Svájciak javára dőlt el a mérközés. A svájciak gyorsabbak és lelkesebbek voltak, mint magyarjaink.

VIDÉKI PÓSTA

Békés megye

— Hazahivogatás — pisztollyal. Kaczkó Mátyás békéscsabai gazdálkodó április 3-án beállitott tőle elváltan élő feleségének, Grotkó Máriának lakására. A házaspár már két év óta élt különváltan és Kaczkó, aki már vágyódott az asszony után, azért ment el Grotkóékhoz, hogy bármi áron is — ha kell erőszakkal — hazavigye az asszonyt. Az időt olyankorra választotta, amikor senki más, mint az asszony nővére, nem volt otthon. Kaczkó Mátyást az asszony közömbösen fogadta, majd amikor az arra kérte, hogy térjen vissza hozzá, kijelentette, hogy sohasem fog hozzá visszamenni, mert nem akar vele élni egy percig sem. A férj ekkor csak annyit kért, hogy az asszony adja neki vissza a jegygyürüt. Grotkó Mária erre hajlandó is volt és a szekrényt fölnyitva, keresgélni kezdte a gyürüt. Kaczkó azt a pillanatot, amikor a felesége háttal volt feléje, arra használta föl, hogy revolvert rántott és a fegyvert a visszaforduló asszonyra fogta. Majd rárivallt, hogy követeli, menjen vissza hozzá. Grotkó Mária sikoltozni kezdett, mire nővére, aki az udvaron foglalatoskodott, berohant. Kaczkó a segitség érkezésekor hirtelen zsebrevágta a revolvert és nagy fenyegetődzések közben elhagyta a házat. Grotkó Mária még kiszaladt az utcára, hogy a revolveres férjet átadja egy rendőrnek, de az utcán senki sem járt éppen akkor és igy Kaczkó Mátyásnak sikerült elmenekülnie. Az asszony följelentésére most tárgyalta a bünügyet a békéscsabai járásbiróság. Kaczkó Mátyás konokul tagadta a vádat, de a tanuk megcáfolták védekezését. A biróság a revolveres férjet bünösnek mondotta ki közcsend elleni kihágás vétségében és ezért két heti fogházra és kétszázezer korona pénzbüntetésre itélte. Kaczkó az itélet ellen felebbezett.

Esztergom megye

— Borzalmas gyermektragédia. Vajcek János csévi földmives 5 éves Mihály nevü fiacskája két nagyobb társával, akik egyike sincs még 12 éves és egy 3 éves társával szülei tudta nélkül kiment a szőlőbe. Mivel a kicsinyek fázni kezdtek, a nagyobb gyerekek tüzet raktak és mellé ültették a kicsinyeket, maguk pedig távolabbi szőlőbe mentek dolgozni. Melegedés közben a kis Vojcek Mihály ruhája tüzet fogott, amit a kisebbik fiucska látván, a nagyobbak után futott és elmondta nekik az esetet. Ezek kis pajtásuk segitségére siettek, akinek teste megérkezésükre teljesen összeégett. A megijedt gyermekek félelmükben a tüztől messzire elvonszolták a kis társuk hulláját, egy gödörbe elásták és a földet annyira letaposták, hogy amikor a csendőrség a kis áldozat hulláját kutatta, alig tudott ráakadni. Az apa este gyermeke keresésére indult és a két nagyobbik fiu eleinte még azt is letagadta, hogy látta a gyermeket. Később megvallották a szerencsétlenséget, de csak hosszas keresés után tudtak a letaposott gödörre ráakadni. A kis hullát felboncolták és a vizsgálatot tovább folytatják.

NYÁRI HULÉS VESZEDELMES

Igyekezzünk tőle gyorsan megszabadulni. Utána erősitsük meg szervezetünket, hogy ellen tudjon állni a bacillusok támadásának. A legjobb szervezeterősitő, a

PARTOGLÓRY

VÉD BENNUNKET

a hülés és esetleges következményei ellen. Használhatja minden felnőtt férfi és nő. Áldásos hatása rövid használat után meglátszik. Az idegzet, az izmok, a vér mind jobb állapotba kerülnek.

Egy üveg Partoglory 1 dollár, hattal egyszerre rendelve, 5 dollár ezen a cimen:

PARTOS PATIKA

160 Second Ave. New York

Somogy megye

— Dollárkölcsönt vesz fel Kaposvár. — Dr. Vétek György polgármester az elmult hetet Budapesten töltötte s ott több pénzemberrel megbeszélést folytatott a városnak megszerzendő külföldi kölcsön, illetőleg valutakölcsön ügyében. Ez a kölcsön különös érdekességgel bir, ugyanis Somogy megyében a háboru befejezése óta még semmilyen hatóság sem tudott valutakölcsönhöz jutni. A kölcsönről a polgármester a következőket mondotta:

— Több irányban folytattam megbeszéléseket a valutakölcsön ügyében. Még nem tudom, hogy milyen kölcsönt sikerül szerezni, természetesen a kölcsön nagyságát sem tudom, legelőnyösebbnek vélném azonban, ha dollár vagy angol font kölcsönt lehetne felvenni. A kölcsön összege még megvitatást igényel, egy azonban bizonyosnak látszik, még pedig az, hogy 20—25 évre vesszük fel a kölcsönt. Egyik feltétele lesz a kölcsönnek, hogy azt csak hasznothajtó épitkezésekbe, beruházásokra lehet forditani. Igy abból fejlesztenénk, illetőleg bővitenénk ki a közüzemeket, épitenénk uj villanytelepet, uj közvágóhidat s esetleg vásárcsarnokot. Hogy ezeket mind megvalósithatjuk-e, vagy talán ezeken kivül mást is sikerül létrehozni, az a kölcsön nagyságától függ.

— Agyoncsapta a villamosáram. Szabó István villanyszerelő Toponáron az elektromos hálózaton javitási munkát végzett. Munka közben a huzalhoz ért és a magas feszültségü áram agyoncsapta. A szerencsétlenül járt szerelőt felboncolták. Az eljárás megindult.

Szatmár megye

— Döntő fordulat a Reinitz-féle tömeggyilkosság ügyében. Körülbelül 9 hónapja a szatmári ügyészség letartóztatásban tartja Reinitz Jakab kereskedőt, aki rablógyilkosság büntettével van vádolva. Reinitz nevét az egész világon jól ismerik. Zsidó ember létére azzal vádolják, hogy saját hitsorsosait gyilkoltatta le közönséges rablás elkövetése végett. A Csehszlovákiában, Romániában és Magyarországon megindított bünügyi nyomozás mindezideig nem tudott pozitiv eredményre vezetni, csak most, a legutóbbi nyomozás során derültek ki olyan adatok, amelyek a vádlott bünösségét igazolták. Először csak szállongó hirek voltak arról, hogy Szatmáron, a Nagy Károly Király-szállodában a hirtelen eltünt tulajdonost Reinitz tette el láb alól. Reinitzet e hir alapján letartóztatták. Reinitz nagyszámu családjával állandóan dolgoztatott, feleségét is agyondolgoztatta, semmi szórakozást nem engedett meg nekik, a pénzt tőlük mind elszedte, érthetetlen volt tehát, hogy Reinitz gyilkoljon és áldozataitól pénzt raboljon el. Mindemellett felmerült az a gyanu is, hogy Reinitz a pénzt Csehszlovákiában helyezte el, Reinitz ugyanis közvetlen a letartóztatása előtt jobb helyre szállitatta fiával a pénzt. Reinitz Izsák nevü 16 esztendős fia apja letartóztatása alkalmával eltünt és állitólag Galiciába szökött. Az ügyben uj fordulatot hozott a fiunak visszatérése. Reinitz Izsák visszajött Szatmárra és önként jelentkezett Dévy Pál vizsgálóbirónál. Elmondotta, hogy apja letartóztatásáról értesült és azért jött vissza, hogy vallomást tegyen. A vizsgálóbiró előtt a fiu vallomásában csak annyit mondott, hogy ő semmiféle pénzt Csehszlovákiába nem szállitott, viszont azt sem hiszi el, hogy az apja gyilkos volna. Ő nagy talmudista és a cséri csodarabbihoz ment ki tanulni. Midőn értesült a lapok közléséből, minden gondolkozás nélkül visszatért Magyarországra. Ugyanekkor, amikor Szatmárra megérkezett Reinitz fia, Kassán a rendőrség nyomozása szenzációs fordulatot hozott ez ügyben. A kassai rendőrség bünügyi osztálya megfigyelés alatt tartotta Bodnár Gyula kassai kőmüvest, aki egyszer részeg fővel elárulta azt, hogy ő embert ölt. Pongrác kassai rendőrtanácsos egyre több terhelő adatot gyüjtött Bodnár ellen és amikor egyik társának, Mateisz Sándornak letartóztatása megtörtént, észrevette, hogy Bodnár is szökni akar. Bodnárt azonnal előzetes letartóztatásba helyezte és nyomban megkezdte kihallgatását. Bodnár eleinte semmiről sem akart tudni, a rendőrségen eltöltött éjszaka után, reggel azután önmaga kérte kihallgatását. Beismerte, hogy egy szakállas lengyel zsidó azt ajánlotta neki, hogy jó pénzért öljön meg egy másik zsidót, ő azután egy éjszaka fejszecsapással leütötte az illetőt, mig Reinitz hátulról megfogta és megfojtotta. Az áldozat nevét nem tudta megmondani és az elébe tárt fényképről felismerte az áldozatban a miszlókai uton meggyilkolt Smuck Hermann arcképét. Majd részletesen elmondotta, hogy Reinitz miképen bujtotta fel és hogy hajtották végre a merényletet. A rendőrség Bodnár Gyulát és feleségét is letartóztatásba helyezte és most a nyomozás ebben az irányban tovább folyik.

Gyors közlekedés

MAGYARORSZÁGBA

WHITE STAR LINE
New York—Cherbourg:

OLYMPIC ....Jun. 14. Jul. 5. Aug.
HOMERIC ....Jun. 21. Jul. 12. Aug.
MAJESTIC ....Jun. 28. Jul. 19. Aug.
(A világ legnagyobb hajója.)

AMERICAN LINE
WHITE STAR LINE
New York—Cherbourg—Hamburg:

CANOPIC ....Jun.
MINNEKAHDA (3-ik osztály) ....Jul.
MONGOLIA ....Jul.
PITTSBURGH ....Jul.

RED STAR LINE
New York-Cherbourg-Antwerp

ZEELAND .... Junius 26. Julius
New York-Plymouth-Cherbourg
LAPLAND .... Junius 21. Julius
BELGENLAND .... Julius

A magyar kormány által engedélyezett hajóstársaságok. Jó étel. Csukott szobák. Nagy nyilvános termek. Forduljon a helyi ügynökséghez vagy

PASSENGER DEPARTMENT
Swetland Bldg. Cleveland, O.

Jász Nagy Kun Szolnok megye

— Egy budapesti munkás kiütéses tifuszt hurcolt Jászapátiba. — Jászapátiból a főszolgabiró táviratban értesitette a budapesti főkapitányságot hogy odaérkezett Bagi Ferenc, aki Budapesten Walla József gyártelepén dolgozott, határozott kiütéses tifusz megbetegedéssel. A huszéves munkás a cementgyár munkáslakásaiban lakott. Ebben a tömeglakásban több jászapáti-i munkás is lakik s kéri a főszolgabiró azoknak vesztegzár alá helyezését, nehogy hazautazva, a tifuszt széjjelhurcolják. A tiszti főorvosi hivatal a szükséges óvóintézkedéseket sürgősen elrendelte.

MIELŐTT AZ IKREK MEGSZÜLETTEK

Nagyon beteges volt. Sokkal jobban érezte magát a Lydia E. Pinkham Vegetable Compound szedése után.

Wyocena, Wisconsin.—"Én szedtem a Lydia E. Pinkham Vegetable Compoundot, mielőtt az ikreim megszülettek, mert a nővérem használta és ajánlotta nekem. Alig tudtam a házi munkámat elvégezni, oly nyomorultul éreztem. De a második üveg szedése után sokkal jobban éreztem magamat. Három és fél üveggel szedtem, mielőtt a gyerekágyba feküdtem és az ágyban fejeztem be az üveget. Mikor felkeltem, jól éreztem magamat és azóta egyedül viselem gondját az ikreknek. Nagyon ajánlom a Vegetable Compoundot és a jövőben is dicshimnuszt fogok róla zengeni."— Mrs. Ida Gerbitz, Wyocena, Wis.

Csodálatos, hogy hány hasonló esetet jelentettek. Nagyon sok anya el van gyengülve, el van csigázva a gyermekszülés után és az ilyen anyák csaknem képtelenek gyermeküket ápolni. Nemcsak az anya, hanem indirekte a gyermek is szenved ezáltal.

A Lydia E. Pinkham Vegetable Compound kitünő idegerősitő a gyermekszülés előtt és után. Gyógygyökerekből és növényekből készül és nincs benne ártalmas szer. Bátran szedhetik a szoptató anyák. 137

NINCSEN PÁRJA A DIANA SÓSBORSZESZNEK a Koronával.

DIANA SALT SPIRIT LINIMENT SÓSBORSZESZ

Ez a hivatalos pecsét van rajta

Csak akkor valódi, ha ezzel a pecséttel van ellátva, ha sima üvegben van és dugója parafa.

1 nagy üveg ......75 cent
3 nagy üveg .....2 dollár
6 nagy üveg $3.25
12 nagy üveg ....6 dollár

A szállitást mi fizetjük

Ha 12 üveget rendel, elküldjük a jubileumi ajándékot, mely egy gold plated valódi Gillette beretva 2 dupla késsel, bőrtokban, melynek bolti ára egymagában 6 dollár.

E cimen rendelje meg:

CLEVELANDI KORONA GYÓGYSZERTÁR
2812 EAST 79th STREET, CLEVELAND, O.

Telefonáljon a város bármely részéből

Frank G. Nunn
TEMETÉS-RENDEZŐHÖZ.
3924 LORAIN AVENUE.
a Turn Hallal szemközt.
Union Ambulance. — Invalid kocsik.
Bell Lincoln 1711 — Cuy. Atlantic 162

DR. SMEDLEY, specialista

40 ÉVI ORVOSI GYAKORLATOM VAN

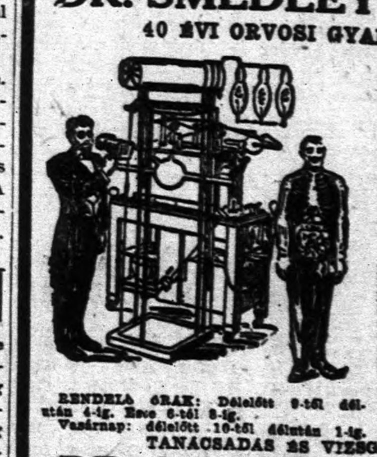

a legujabb európai gyógymódok utján gyógyitok ugy férfiakat, mint nőket. Ha mások nem tudták meggyógyitani, jöjjön és keressen fel engem. Teljes bakteorológiai laboratóriumom és Radio-Scope, Raggi-féle X-sugaras készülékem, valamint a vér és vizeletvizsgálat csak a valódi kóros állapotot tünteti fel és ha én arra a meggyőződésre jutottam, hogy nem tudom meggyógyitani, ugy megmondom és én gyógyithatatlan betegséget kezelésre el nem fogadok.

Keressen fel egy szakértő specialistát és ne menjen olyanokhoz, a kik csak utánozzák a specialistát. Egy igazi szakértő nem fogja azt kérdezni, hogy mi az ön baja, hanem maga megmondja, hogy mi az ön betegsége. Irodámban meg vannak a nagy francia professzorok hirneves felfedezései, a milyenek D'Arsenvla, Nicola, Tesla és mások találmányai, a melyek segitségemre vannak a beteg és gyenge egyének bajainak kezelésében.

RENDELÉS ÓRAK: Délelőtt 9-től délután 4-ig. Este 6-tól 8-ig.
Vasárnap: délelőtt 10-től délután 1-ig.
TANÁCSADÁS ÉS VIZSGÁLAT INGYENES.

DR. SMEDLEY, specialista
10406 Euclid Ave. East 105-ik utca sarok Második emelet 4 ajtó
CLEVELAND, OHIO

Gyors közlekedés
MAGYARORSZÁGBA

WHITE STAR LINE
New York—Cherbourg:
OLYMPIC ....Jun. 14. Jul. 5. Aug. 26
HOMERIC ....Jun. 21. Jul. 12. Aug. 2
MAJESTIC ....Jun. 28. Jul. 19. Aug. 16
(A világ legnagyobb hajója.)

AMERICAN LINE
WHITE STAR LINE
New York—Cherbourg—Hamburg:
CANOPIC ....Jun. 24
MINNEKAHDA (3-ik osztály) ....Jul. 1
MONGOLIA ....Jul. 8
PITTSBURGH ....Jul. 15

RED STAR LINE
New York-Cherbourg-Antwerp
ZEELAND ....Junius 26. Julius 24

New York-Plymouth-Cherbourg
LAPLAND ....Junius 21. Julius 19
BELGENLAND ....Julius 5

A magyar kormány által engedélyezett hajóstársaságok. Jó étel. Csakott szobák. Nagy szellőzés termek. Forduljon a helyi ügynökséghez vagy

PASSENGER DEPARTMENT
Swetland Bldg. Cleveland, O.

Jász Nagy Kun
Szolnok megye

— Egy budapesti munkás kiütéses tifuszt hurcolt Jászapátiba. — Jászapátiból a főszolgabíró táviratban értesitette a budapesti főkapitányságot hogy odaérkezett Bagi Ferenc, aki Budapesten Walla József gyártelepén dolgozott, határozott kiütéses tifusz megbetegedéssel. A huszéves munkás a cementgyár munkáslakásaiban lakott. Ebben a tömeglakásban több jászapáti-i munkás is lakik s kéri a főszolgabíró azoknak vesztegzárlá helyezését, nehogy hazautazva, a tifuszt széjjelhurcolják. A jászi főorvosi hivatal a szükséges óvintézkedéseket sürgősen elrendelte.

NINCSEN PÁRJA
A
DIANA
SÓSBORSZESZNEK
a Koronával.

Ez a hivatalos pecsét van rajta

Csak akkor valódi, ha ezzel a pecséttel van ellátva, ha sima üvegben van és dugója parafa.

nagy üveg .....75 cent
nagy üveg .....2 dollár
nagy üveg $3.25
nagy üveg ....6 dollár

A szállitást mi fizetjük

Ha 12 üveget rendel, elküldjük a jubileumi ajándékot, mely egy gold plated valódi Gillette beretva 2 dupla késsel, börtokban, melynek bolti ára egymagában 6 dollár.

E cimen rendelje meg:

LEVELANDI KORONA
YÓGYSZERTÁR
2 EAST 79th STREET,
CLEVELAND, O.

...fomáljon a város bármely részéből
Frank G. Nunn
TEMETÉS-RENDEZŐHÖZ.
3924 LORAIN AVENUE.
a Turn Hallal szemközt.
...n Ambulance. — Invalid kocsik.
Lincoln 1711 — Cuy. Atlantic 162

specialista
ERLÁTOM VAN
...egujabb európai gyógymódok utján gyógyítok egy férfiakat, mint ...se. Ha mások nem tudták meggyógyítani, jöjjön és keresen fel ...m. Teljes haktseorológiai laboratoriumom és Radio- Scope, Raggi- X-sugaras készülékem, valamint a vér és vizsgálat csak ...aládi kóros állapotok tüntetti fel ...a én arra a meggyőződésre jutottam, hogy nem tudom meggyógyítani, így megmondom és én ...gyíthatatlan betegséget kezelés...el nem fogadok.
...ressen fel egy szakértő specialistát és ne menjen olyanokhoz, a csak utánozzák a specialistát. Igazi szakértő nem fogja azt ...eznl, hogy mi az ön baja, hanem maga megmondja, hogy mi az betegsége. Irodámban meg vannak a nagy francia professzorok ...vos felfedezései, a milyenek ...rsenvia, Nicola, Tesla és mások ...mányai, a melyek segítségemre ...nak a beteg és gyenge egyének ...almak kezelésében.
AT INGYENES.
specialista
...k Második emelet 4 ajtó
HIO

CLEVELANDI K-R-Ó-N-I-K-A

KALAPÁCSCSAL ÜTÖTT LE EGY VÉDTELEN NŐT

Beismert két más nő ellen elkövetett támadást is az emberbőrbe bujt vadállat.

A 46 éves Mrs. Johanna Niehoff, aki férjével a 3707 Riveredge roadon lakik, haldoklik a St. Johns kórházban annak következtében, hogy egy férfi megtámadta, kalapácscsal leütötte és egy üres telek bokrai közé vonszolva erkölcstelen merényletet követett el ellene.

A szerencsétlen asszony férje nemsokára a helyszinre érkezett s látott egy férfit elmenekülni a bokrok közül. A tőle nyert személyleirás alapján elfogta a rendőrség a gyanus embert, aki öt órai vallatás után beismerte nemcsak azt, hogy Mrs. Niehoffot támadta meg, hanem a 2877 W. 160th streeten lakó 20 éves Lillian Kise és egy másik nő megtámadását is.

Mrs. Niehoffot eszméletlenül találta a férje. Beszállitották a St. John's Kórházba, és több sulyos fejsebet állapitottak meg rajta.

FIGYELEM!

TISZTELETTEL kérem mindazon egyéneket, kik 6-án, pénteken reggel fél 10 órakor a Buckeye Rd. és E. 124 Str. sarkán a városba induló villamoara felszálltak vagy már jelen voltak akkor, amikor a villanyos oly hirtelen indult meg, hogy könyelen voltam elesni és emiatt botomat következett be. Kérem elmúlet tudósítani. Mrs. Sipos. 2816 E. 124 Str. Cleveland, O.
137—38

Hupmobil és Packard Automobilok
egyedüli magyar képviselője
Szabó Motor Sales, Co.
4120 LORAIN AVENUE
Ha automobilra gondol, ne mulassza el bennünket felkeresni vagy telefonon felhivni, igen előnyös vételeket ajánlhatunk uj valamint használt kocsikban is.
Telephone: Hemlock 1411.
Szabó Sándor, tulajdonos
Cseur István Mgr.

LOVAS ISTVÁN
FALPAPIROZÓ
elvállal minden e szakmába vágó munkát, jutányos ár mellett.
2074 W. 33rd St., Cleveland, O.
136—37

BETÖRŐK, AKIK DUS ZSÁKMÁNYRA TETTEK SZERT

A "Fraternal Order of Eagles" egylet irodájából 1556 dollárt vittek el.

Adam Hellrigel, a Fraternal Order of Eagles nevü bs. egylet 11711 Kinsman roadon lakó titkára panaszt tett a rendőrségen, hogy betörők jártak az egyleti irodában s miután leverték az acélszekrény závárját, elraboltak 1,556 dollár készpénzt.

A betörők Hellrigel szerint valószinüen nappal rejtőztek el az irodában, mert betörésnek az ajtón vagy ablakokon semmi nyoma.

Betörők 353 dollárt raboltak el az E. 105th streeti Crown szinháznak acélszekrényéből is, amelyet hasonló módon törtek fel.

A Euclid Cigar Company üzletéből 85 dollárt, Adolph Weisfeld divatáru üzletéből 79 dollárt s Ernest Vangal 1853 E. 55th streeti cukorka üzletéből 80 dollárt vittek el.

MAGYAR FIU SIKERE

Masztics A. Elemér befejezte az orvosi iskolát.

Maszties Elemérnek, a közismert üzletembernek fia, Masztics A. Elemér elvégezte a Western Reserve Egyetemen az orvosi iskolát. Az osztályának vizsgaünnepélye most esütörtökön délelőtt 10:30 órakor lesz az egyetem tornatermében.

CLEVELANDI ÉS AKRONI
Magyar Kirándulók
ha jól mulatni, szórakozni akarnak, gyönyörü fekvésü kies helyen, (1276 láb magas a tenger szine felett) ne mulasszák el felkeresni a
West Richfield Hotelt
hol minden időben kitünő magyar konyha, pontos kiszolgálás, elsőrangu hüsitő italok állnak rendelkezésére.
UTIRÁNY: Brecksville Road Richfieldig, onnét 1 mértföldre Westnek, West Richfield. Minden szombat este tánc.
West Richfield, Ohio
Telephone: Suburban, Richfield 62.
MIKE GYENGE, tulajdonos.
131 39 37

KOVÁCHY ÜGYÉSZ VAKÁCIÓRA MEGY

Csak két hét mulva tér vissza a városi rendőrbiróságra.

Kováchy M. Gyula rendőrügyész, akit minden nap sok magyar szokott felkeresni a központi rendőrállomás épületében levő police courton, két hetes jól megérdemelt vakációra indul esütörtökön.

Kováchy rendőrügyész s az egész Kováchy Miklós család az ősz családfő, Nt. Kováchy Miklós István kivételével automobilon Pittsburghon át Philadelphiába megy, ahol jelen lesznek a család legifjabb tagja, Ede vizsgáján a philadelphiai egyetemen. Kováchy rendőrügyész is ennek az egyetemnek volt polgára.

Philadelphiából Atlantic Citybe, majd New Yorkba megy a család, ahonnét számos látogatás és pár napi szórakozás után Buffalon át visszatérnek.

Akik Kováchy M. Andor rendőrügyésztől tanácsot, utbaigazitást óhajtanak, azok két hét mulva keressék fel.

ÖNKÉPZŐKÖRI GYÜLÉS.

A Clevelandi Magyar Önképzőkör junius 11-én, szerdán este 8 órai kezdettel gyülést tart, melyre a tagok szives megjelenését kéri

az Elnökség.

BELEFULT A TÓBA A CLEVELANDI DIÁK

A St. Ignatius iskola egyik tanulója, a 16 éves Ralph Beaumont az áldozat.

A csónakázásnak van már halottja az idén is. Az Erie tavon Rocky River előtt felborult egy lélekvesztő, amelyen Ralph Beaumont, a St. Ignatius high schoolnak 16 éves tanulója és a szintén 16 éves Joseph Butler csónakáztak. Beaumont a tóba fulladt, mig Butlert sikerült kimenteni Hugh Harkins kispapnak és Joseph Johnson egyetemi hallgatónak, akik csónakon segitségükre siettek, amidőn a partról látták, hogy a két fiu életveszedelemben van.

Beaumont a 16913 Delaware avenuen lakott Lakewoodon, Butler otthona meg a 1475 Robinwood avenuen van.

A fiuk az egész osztálylyal pikniken voltak Rev. Victor Winter tanitónak vezetése alatt.

Beaumont holttestét még nem fogták ki.

Meghivó Piknikre!

A Verhivay Segélyegylet 223 fiókja most vasárnap, junius 15-én tartja első nagy piknikjét a State roadi Chestnut Hillen, amely a State roadi villamos végállomása mellett van. A rendezőség elsőrendü zenekarról gondoskodott. Lacipecsenye, hüsitő, dijak várják a magyarságot, amelyet ezuton hiv meg tisztelettel

A Rendezőség.
137 139 140

MAGYAR FIUCSKA AZ AUTOMOBILNAK ÁLDOZATAI KÖZT

A négy éves Dupay Pista betört koponyával került kórházba.

2606 St. Olga avenuen lakó Dupay házaspár 4 éves Pista fiacskáját elütötte egy automobil, amint a Starkweather avenuen játszott.

A szerencsétlen fiucskának betörött a koponyája s a Grace Hospitalban nem igen biznak felépülésében.

Elütött egy west sidei játszó fiucskát is az autó. Frank Bontempo 5 éves olasz fiuecska a Madison ave. és W. 92nd st. sarkán került autó elé. Beszállitották a St. Johns kórházba.

AZ ISMERKEDÉSI EST SIKERE

A Féldolláros Nőegylet és a Magyar Női Segélyegylet elszámolása és köszönete.

A Clevelandi Magyar Nők Féldolláros Klubja és a Magyar Női Segély Egylet május 18-án tartott ismerkedési estélye a tagok, vendégek áldozatkészsége folytán anyagilag is szépen sikerült.

Bevétel volt jegyekért $209.00, süteményekből, hüsitőkből 60 doll. 40c., ruhatárból $18.00, virágért $12.80, felülfizetésből $17.00. Bevétel összesen $300.20. Kiadás teremre, zenére $132.00, a tiszta haszon $168.20.

Felülfizettek Dr. Cserna Endréné $10.00, Fenesik Ödönné $2.00, Löwinger Mihályné 2.00, Makahus Józsefné $2.00, Peitl Vincéné $1.00.

Süteményt, hüsitőt ajándékoztak: Dr. Cserna Endréné, Bálintné K. Juliska, Bem Józsefné, Graef Béláné, Hoffer Imréné, Kovell Ferencné, Dr. Király Béláné, Link Ferencné, Mrs. Nyerges, Sörös Andrásné és Ütő Árpádné. Virágot adtak Mrs. Orbán, Mrs. Molnár és Dr. Pessenlehner Antalné, cigarettát adott Kirtz Vilmos.

A két testület köszönetet mond Dr. Cserna Endrének, a Szabadság főszerkesztőjének és tulajdonosának, hogy az estélyt díjtalanul hirdette a Szabadságban, továbbá az Önképzőkör és az Athléta Klub vezetőségének és tagságának, hogy mulatságukat az ismerkedési estélyre való tekintettel elhalasztották, továbbá mindazoknak, akik adományokkal, felülfizetéssel és megjelenésükkel az estély anyagi sikerét előmozditották.

A Féldolláros Klub uj tagjai: Hoffer Imréné, Dr. Király Albertné, Kapesos Mihályné, Murár Gáborné, Dr. Oberle Piusné, Ritter S. Jánosné.

A Féldolláros Egylet ujabban küldött Magyarországba Ebert Jolánnak 10, Gáll Máriának 10, Reim Lajosnak 15 dolláros segélyt. Az utóbbihoz 5 dollárt a Női Segély Egylet adott.

A Féldolláros Egylet minden hónap első esütörtökjén tartja rendes havi gyülését a Wohl vendéglő termében. Uj tagokat örömmel felvesz gyülésein. A magyar nők csatlakozzanak, ne várjanak külön meghivást.

A leszámoló gyülésen kisorsolt villanylámpát Peitl Vincéné nyerte meg, aki ennek örömére 5 dollárt ajándékozott az egylet pénztárába.

KITÜNTETETT FOOTBALL BAJNOKOK

Az Amerikai Magyar Ifjusági Kör banketje.

Az Amerikai Magyar Ifjusági Kör 5512 Woodland avenuei termeiben vasárnap este banket volt, amelynek keretében zajos ünneplésben részesitették a Kör bajnok labdarugó csapatát.

A közvacsorán Greenbaum elnök üdvözölte a vendégsereget és ismertette az est célját, a football bajnokok kitüntetését.

A tóasztmesteri tisztet Ackerman József ügyvéd töltötte be, akinek szellemes felszólitására beszédet mondottak: Berger tanár, Mr. Buttland, az Ohio State Football Association elnöke, Singer József, Silbert biró, Dr. Adamov, Dr. Landesman, Frank Imre, a Szabadság sporttudósitója, Mr. McCuen, a Press sport tudósitója, Mayves, a holland csapat részéről, Kádár Zsigmond, az International Liga alelnöke, Deutsch, a bajnok csapat kapitánya, Weiss Ferenc, a bajnokcsapat üzletvezetője, Orkish Rudolf, az Athléta Klub nevében, Schnitzer Lajos a Turul csapat nevében. Czinezár és Rubinstein megköszönték a csapat nevében az Internationalis Liga által ajándékozott s a tóasztmester által kiosztott aranyérmeket.

A banket után táncmulatság következett.

BEDOBÁLJÁK AZ ISKOLÁK ABLAKAIT

Nem csipték még el a vandál tettek elkövetőit. — Csak egy fiu került kézre, miután tetten érték.

Hogen igazgató az Iskolaszék gyülésén ijesztő vandalizmusról tett jelentést. Elmondotta, hogy valóságos vandal láz vett erőt bizonyos embereken vagy tát, tacskó gyerekeken; akik az iskolák ablakainak bedobálásában lelik örömüket.

Vagy harmine ablakát törték be a John Burroughs iskolának, három vázát törtek össze a Memorial Schoolban, huszonhét ablakát törték be a Columbia Schoolnak. Megcsipték egy fiut, amint a Fowler School ablakait dobálta be.

Praktikus módszer

A hiányzó fogaknak az Alveolar módszer utján való pótlása a legpraktikusabb módszer.

Amennyire lehetett utánoztuk a természetet, hogy az Alveolar fog ne csak természetesen nézzen ki, hanem természetesen működjön is, jól megrágja az élelmet, erősen álljon a szájban, mint a szikla és a mellett csinosan nézzen is ki.

Egy szóval a hiányzó fogaknak az Alveolar módszer utján való pótlása nem más, mint a lemezek és kösönséges hidmunkák kiküszöbölése. Mindössze két vagy több fogra van nekünk szükségünk bármelyik inen, amiből a munka kiindul jon.

Ha ezek a fogak gyengén állnak, a mi módszerünk utján megerősithetjük.

OKVETLENÜL kell látnunk a száj állapotát, mielőtt kifogástalan munkát garantálnánk.

Mi általános fogorvosi gyakorlatot folytatunk a legkisebb munkától kezdve a legnehezebb munkáig mesterek vagyunk. Már az a körülmény, hogy emberelnk tudnak olyan munkát végezni mint a milyen az Alveolar, azt igazolja, hogy jobb munkát tudnak adni, mint más fogorvosok.

Dr. Unger készit önnek fogsorokat, melyek nem esnek le evés közben és melyek ugy néznek ki, mint az igazi fogak.

Gázat és helyi érzéketlenitést használunk fobhurásoknál.

Több, mint husz éri gyakorlatunk van.

Az Unger-féle Alveolar Módszer kezdeményezői.

Dr. Irwin Unger
FOGORVOS.
1120 Euclid Ave. O. A. C. Building.
Szemben a Stattler Hotelnek.
Telefon: Prospect 1690. Cleveland, O.
Rendelő órák: Reggel 8 órától este 6 óráig, vasárnap reggel 9 órától 1 óráig, szerdán és szombaton este 9 óráig.
131 37

Öreg Amerikások
a Szabadság régi pártolói

egymás után jelentkeznek, hogy részvényvásárlás által még szorosabb kapcsolatban legyenek lapjukkal. Az ő szemük előtt nőtt fel a kis ujságvállalat egy, még amerikai szemmel nézve is hatalmas iparteleppé.

A leveleiket öröm elolvasni

Egyik öreg amerikás a másik neve után kérdezősködik, hogy vajjon vette-e már az is, mert ők együtt a legelsők között voltak, akik a Szabadságot pártfogolták.

Megnéztük a jelentkezők névsorát és közötte megtaláltuk a nevét.

VETT Ő IS ÉS VESZ **MINDENKI**, AKI PÉNZÉT BIZTOS HELYEN, JÓ KAMAT MELLETT, AKARJA BEFEKTETNI.

Öreg amerikások, akik még nem jelentkeztek, töltsék ki ezt a szelvényt:

DR. CSERNA ENDRE URNAK,
a Szabadság főszerkesztőjének
700—710 Huron Road, Cleveland, O.

Én alulirott, mint a Szabadság régi pártolója, örömmel ragadom meg az alkalmat, hogy pénzemet biztos helyen jó kamatra elhelyezem. És most vásárolok

.....darab Szabadság 7%-os Elsőbbségi Részvényt és
.....darab Szabadság Törzsrészvényt.

És itt küldök ..... dollárt a részvények teljes kifizetésére.
A részvényeket tessék azonnal elküldeni.

Név .....
Cim .....
Város .....

Egy darab elsőbbségi részvény ára $110. Minden elsőbbségi részvénynyel vehet 2 darab Törzsrészvényt, melynek ára darabonként $10.

Ha nem fizetheti ki az egészet egyszerre, ugy minden egyes Elsőbbségi és 2 Törzsrészvényre küldjön be $40-t és a hátralékot 10 dollárjával havonta fizetheti.

Kamatjövedelem a befizetés napjától számittatik a részletfizetésnél is.

KÉT SEGÉLYEGYLET EGYÜTTES GYÜLÉSE

Csütörtökön délután fél 3 órakor lesz a Magyar Női Segély Egylet és a Féldolláros Nőegyesület egyesitésének megbeszélése.

A Clevelandi Magyar Női Segélyegylet és a Magyar Nők Féldolláros Egyesülete csütörtökön, junius 12-én délután fél 3 órakor együttes gyülést tart a W. 3rd streeti Wohl vendéglőben.

Mivel a gyülésen a két segélyegylet egyesitésének kérdését tárgyalják meg, kivánatos, hogy mindkét egyesület tagsága teljes számban jelenjék meg a gyülésen.

PIKNIK!

A W. O. W. Egyetértés 185-ik clevelandi fiókja, vasárnap, junius hó 15-ik napján reggel 8 órai kezdettel nagyszabásu Pikniket rendez a kies fekvésü Lee farmon. A rendezőség gondoskodott szórakoztató játékokról: versenyfutás, polgári házasság, labdarugás, stb. valamint izlétes ételekről és italokról. Elsőrangu cigányzenekar. Belépti jegy 50 cent. A West 25-ik uteai villanyost kell venni a Brookpart Roadig, onnan jobbra megy, a hol a téglaégetőhöz közel találja a piknik helyét.

A mulatni vágyó magyarság mennél nagyobb számban leendő megjelenését kéri

A Rendezőség.
137 138 139 140 V

Férfiak, Miért Legyünk Betegek?

Miért szenved, késlekedik és rosszabbodik? Élvezze az életet—Egészséget—Boldogságot—Gyógyuljon meg!

Minden fiatal, középkoru és öreg embernek az a vágya és kivánsága, hogy ne szenvedjen hátfájás, gyomorbaj, idegesség, vese- és vérbajban, hogy életerős és munkabiró legyen.

BIZTOS, TUDOMÁNYOS GYÓGYKEZELÉS MINDEN HÉTEN, BETEG, ELCSÜGGEDT FÉRFIAKNAK

A ROSSZ VÉR GYÓGYITÁSA TUDOMÁNYOS UTON VILLANYOSSÁGOT IS HASZNÁLOK, SZÜKSÉG ESETEN GYÓGYSZERT KAP.

Bérbetegségek, kiütések, pársenések, stb., mind a természet figyelmeztető jelei, hogy segitségre van szükség.

Szenved ön gyomor fájdalmakban?

Gyenge idegek, hátfájdalmak, feledékenység, erős szívdobogás, gyenge tüdők, torokbaj, nehéz, éretlen, rosszullétek, lágyenergség, bizonytalan idegek, reumatikus fájdalmak, pattanások feldagadt mirigyek, cukortartalom a vizetben. Ezek a legtöbb esetben jelei az egészség romlásának. Ha ezek bármelyikében szenved, AZONNAL MENJEN EGY SPECIALISTÁHOZ, AKI CSAK FÉRFIAKAT KEZEL, amikor is, jár adag orvosságával sem tehet bajára és esetleg elkerülhet egy összeszu, költséges gyógykezelést és baja nem fájhatik gyógyithatatlannak.

Az ön érdekében ajánlom a t. Olvasó közönség figyelmébe, hogy ha szüksége van segitségemre, ne halogassa, de jöjjön hozzám azonnal.

INGYEN vizsgálat Jöjjön, ha bajban van.

Tudományos, elsőrendü kezelés. Csak gyógyitható betegségeket kezelek.

Fájdalom és munkaidővesztesség nélkül.

Gyors eredmény és kicsiny költség tartós barátságot biztosit.

LELKIISMERETESSÉG [illegible] SÉRTŐI kezelésemet el fogja ismerni. Ilyen kezelésre van szüksége előbb-utóbb, a minél előbb jön, annál jobb lesz.

Várbajok tudományosan kezeltetnek, itt kapja a megfelelő kezelést.

INGYEN VIZSGÁLAT

Rendelő órák: d. e. 9-től este 9-ig. Unnep- és Vasárnapokon d. e. 10-től d. u. 2-ig. — 12 külön szobánk van privát kezelésekhez.

Ne várjon—Ne szenvedjen—Jöjjön még ma—NE HALOGASSA, HOGY ÁLLAPOTA ROSSZABBODJÉK.

Rendelő órák: d. e. 9-től este 9-ig. Unnep- és Vasárnapokon d. e. 10-től délután 2-ig.

ORVOS FÉRFIAKNAK
628 SMITHFIELD ST., PITTSBURGH, PA.
50 SOUTH HOWARD STREET, AKRON, OHIO.
711 STATE STREET, ERIE, PA.
633 MAIN STREET, BUFFALO, N. Y.
52 BEAVER STREET, ALBANY, N. Y.
612 NORTH HOWARD STREET, BALTIMORE, MD.

— 152 —

— Orvos ur, olyan piszkos vagyok, mint egy usztatott tiskó, amelyet kiraknak. Bepiszkitom a butorokat.

— Akkor üljön a földre.

— Bepiszkolom a szőnyeget is.

— Tegyen amit akar, csak az orvosságot igya meg.

Maradjon csendesen — szólt az orvos — és azután karszékébe mélyedt és homlokát masszirozta.

Néhány percnyi mély gondolkodás után, Chourineur nem annyira mintha szükségét érezte volna annak, hogy nyugodjék, mint inkább hogy engedékenységből, a legnagyobb vigyázattal megfogott egy széket és felforditotta, nehogy hátával a tönkre tegyen, szerencsétlenségére Chourineur kétségbeesésére ismerte az emelés és a testi súly törvényeit: a szék felfordult. A szerencsétlen önkénytelenül előre nyujtotta karjait s felforditott egy tartót, amelyen még tálca, findzsa és teáskanna állt.

Ez erős zajra a néger orvos felemelte a fejét, a karszékéről felugrott, Rodolphe pedig felült az ágyban, aggódva maga köré nézett és minden gondolatját összeszedve igy kiáltott:

— Murph!... hol van Murph?

— Királyi fenséged legyen nyugodt, — szólt tisztelettel jesen a néger. — Sok rem arra, hogy életben marad.

— Megsebesült? — kiáltotta Rodo

— Fájdalom! igen, kegyelmes ur

— Hol van? Látni akarom.

Rodolphe megpróbált felkelni, a zuzások fájdalmát csak ekkor érezte és visszaesett...

— Vigyenek rögtön Murphoz, mert érzem, nem birok menni! — kiáltotta Rodolphe.

— Kegyelmes ur, ő alszik... veszélyes volna, ha neki felindulást okoznánk.

— Ah! Hiszen ti csak csaltok! Biztosan meghalt... Meggyilkoltak... és én vagyok az oka — kiáltotta Rodolphe kétségbeesett hangon és az ég felé emelte kezét.

— 149 —

XVI. FEJEZET.

A betegápoló.

Rodolpheot Chourineur a biztos haláltól mentette meg és azonnal abba a házba szállitották, amelyet Chouette kikémlelt, a Venvesek fasorában. Egy kényelmesen butorozott szobában feküdt. Nagy tüzegett a kandallóban, a szekrényen álló lámpa élénk világosságot terjesztett a teremben. Rodolphe ágya, amelyet vastag zöld damask függönyök környeznek, sötétségben maradt.

Egy középtermetü néger, fehér hajjal és szőke möldökkel, narancs és zöld szinü pántlikával kék frakkja gombjyukában, balkezében másodpereet mutató órát tartott és azt figyelemmel kisérte, amig jobb kezével Rodolphe üterét vizsgálta.

A néger szomoru gondolatokba merült, az alvó Rodolpheot a leggyöngédebb aggodalommal ápolta Chourineur rongyokban, sárosan, az egy lábánál áll, mozdulatlanul és lecsüngő karjait és kezeit keresztben tartotta. Vores szakálla hosszu, sürü haja kuszált és vizzel telé. Elégedett arcvonásai a beteg iránt mély részvétet árultak el. Alig mert lélekzeni és csak óvatosan emelkedett szives melle. A néger orvos gondolkodó magatartása nyugtalanitotta, vész teljes jósiattól tartott és halk hangon következő hőszeti okoskodást merte megkockáztatni.

— Ki hinné — szólt Rodolphet szemlélve — amikor ilyen gyengének látszik, hogy ő sózta reám a végén azokat az ökölütéseket...! Rövid idő mulva ugy-e visszakapja erejét, orvos ur? Lelkemre, örvendenék, ha üdülésekor eldöngetné hátamat...

A fekete nem felelt csak kezével intett.

— Az orvosságot! — szólt az orvos.

Chourineur aki vasszegü ezipőit az ajtónál hagyta, lehető könnyüséggel lábujhegyen a szekrény felé indult, de oly csodálatos lábmozdulatokkal, karlejtésekkel, hátgörbedéssel és vállronitásokkal, amelyeken más körülmények közt nevetni kellett volna.

KIS HIRDETÉSEK

ÁRSZABÁSA.

KERESTETÉS, MUNKÁT KERES, BUTOROZOTT SZOBÁK, KIADÓ LAKÁSOK 20 szóig egyszeri közlés 60 cent, háromszori közlés $1.50; husz szón felül minden további szó közlésenkint 3 cent.

HÁZASSÁGI HIRDETÉS egyszeri közlés $1.00: háromszori közlés $2.75, husz szón felül minden szóért közlésenkint 5 cent.

LEVELEZÉS, ÜGYNÖKÖK KERESTETÉSE, MUNKÁT NYER, ELADÓ vagy BÉRBEADÓ FARMOK, HÁZ vagy ÜZLET VÉTELE ÉS ELADÁSA, ÜZLETI ALKALMAK, TÁRSAT KERES, 20 szóig egyszer $1.00; háromszor $2.75; 20 szón felül minden szó közlésenkint 5 cent.

Nagyobb betükből szedett hirdetésért a fenti árak kétszerese számitandó. APRÓ HIRDETÉS ELŐRE FIZETENDŐ.

Csak egy téves közlésért felelünk.

Kis hirdetéseket felvesz a Szabadság főirodája: 700 Huron Road, Cleveland, O. Telefon: Main 7650, Central 1231.

A Szabadság fiókirodái:

8718 BUCKEYE ROAD, Telefon: Cedar 622.

2609 LORAIN AVE. — Telefon: Lincoln 4932.

MUNKÁT NYER — FÉRFI.

HUSZONÖT magyar masina szénbányászt keresünk. A szén hat láb magas, pala választja el, jó tető, munkászavar nincs. Nem Union vidék. Ladolóink naponta 5—10 dollárt keresnek. A szállitást nem fizetjük és nem adunk szerszámokat. Jöjjön vagy irjon e cimre: Merrill Coal Mines Inc., Henlawson, Logan County, West Virginia. 134. V 135—39

ELSŐRENDŰ fiatal borbélysegéd felvétetik. Állandó munka és comissió biztositva. Angol nyelv szükséges. 3348 E. 117 Str. Kinsman Rd. sarok. Cleveland, O. 136 37

BÁNYÁSZOK SZIVES FIGYELMÉBE!

Most kezdünk dolgozni Toney Fork bányánkban, mely három mértföldnyire van Lundaletől Logan Countyban. Minden héten hat napot dolgozunk junius 16-ikától kezdve és vagy 50 jó bányászra lesz szükségünk. Sok jó ház és burdingház. Vasuti költséget nem előlegezhetünk. Jó alkalom állandó munkához jutni. Jelentkezzen a Superintendentnél. Logan County Coal Corporation, Ario, W. Va. 137 39 41

MUNKÁT NYER — NŐ.

ASSZONY vagy leány általános házimunkára felvétetik. Gyermek nincs. Mosni nem kell. 10812 Orville Ave. Cleveland, O. Telefon Cedar 1072. 137—39

AZONNALI belépésre kerestetik három magyar takaritónő, előnyben részesülnek olyanok, kik már ily alkalmazásban voltak, állandó hely szorgalmas nők részére, fizetés megegyezés szerint. Cim: Waldo Hotel, 611 Kanawha Str., Charleston, W. Va. 136 37

LEÁNYT keresünk általános házimunkára 3 tagu családhoz. Garfield 8309-J. Jó otthon. Cleveland, O. 137—39

FIATAL LEÁNYT keresek,

aki jó otthont keres, a hol családtagnak fogják tekinteni, a hol igen könnyü munkája lesz. Mosás nincs. Jóravaló leány nagyon jó otthont talál. Jöjjön azonnal e cimre: Mrs. Zucker, 1083 Thornhill Drive. Telefon Eddy 6125 W. X. Superior Through villanyos. Cleveland, O. 132—137

ELSŐRENDŰ szakácsné kerestetik lunch roomba, a kinek gyakorlata van az amerikai ételek készitésében és tésztasütésben. Rövid munkaórák és jó fizetés. Vasárnap nem kell dolgozni. Cim: 1260 West 6-ik utca. Cleveland, O. 137

MUNKÁT KERES — FÉRFI.

ÜGYES szakképzett butchersegéd alkalmazást keres, beszéli az angol, magyar, német és az összes szláv nyelveket. Levél cim: M. N., 2609 Lorain Ave. Cleveland, O. 135—37

MUNKÁT KERES — NŐ.

ÓHAZAI finom varrónő olcsón vállal munkát, kitünő izléssel késziti ugy a mosó, mint a legfencibb selyemruhákat, házhoz is elmegy. 2621 E. 93 Str. Cleveland, O. 137. 38 40

EGY 40 ÉVES jó lelkü nő egy gyermekkel, gazdasszonyi állást keres, elmegy vidékre is. Levél cim: E. M., jeligére 2609 Lorain Ave. Cleveland, O. 137—38

KIADÓ LAKÁSOK.

UJONNAN PAPIROZOTT 6 szobás lakás, fürdő, villany, pince, kiadó emeleten. Ugyanott garage is, 1975 W. 48th Str. Cleveland, O. 136—38

BUTOROZOTT SZOBÁK.

2 KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szoba 2 jó barátnak kiadó. 9819 Elwell Ave., közel a Buckeye Roadhoz. Cleveland, O. 137—39

BUTOROZOTT SZOBA KIADÓ. 2919 East 115-ik utca, Cleveland, O. 136—141

EGY TISZTESSÉGES férfi szobára felvétetik, fürdő és villanyhasználattal. 7897 E. 79 Str. Jeakel Cort Cleveland O. 136. 37

ELLÁTÁST NYER.

BUTOROZOTT szobák kaphatók kosztal vagy anélkül. Jó magyar kiszolgálás. Buckeye Hotel, 8911 Buckeye Rd. Cleveland, O. 135—37

KIADÓ ÜZLETHELYISÉG.

ÜZLETHELYISÉG 4 szobás lakással olcsón kiadó, alkalmas bármilyen üzletnek. 2040 W. 20th Str. Cleveland, O. 137—39

LAKÁST KERES.

A WEST OLDALON keresek egy olyna megbizható, középkoru, rendes családot, a ki egy 11 éves leány gyermeknek képes gondját viselni. Azon család, hol hasonló koru leány van, előnyben részesül. Cim: "Megbizható család", 2609 Lorain Ave. Cleveland, O. 135—37

KERESTETÉS.

Keresem falumbeli GURALY GYÖRGYÖT, évek óta Gary, Indianában lakik. Kérme őt vagy a róla tudókat, cimét velem tudatni fontos ügyben, sziveskedjenek. Lőrincz Mihály, 4719 N. 15 Str. Omaha, Nebr. 136—38

FELKÉREM ismerőseimet, tudassák velem édesapám Kertész Elek cimét. Fia Ferenc él, State Hospital, Waymart, Wayne County, Pa. 135—37

Keresem PENTE JÓZSEF sógoromat, Szatmármegye, mátészalkai ill. Tudtommal Clevelandban van. Kérem cimét velem tudatni. John Tóth, Box 83. Beallsville, Pa. 135—38

Keresem JOHN MUDRI és Mary Mudri, Abaujm., soczai ill., kik Michigan államban tartózkodnak. Barbara Mudri, 1010 Haberton Ave., Pittsburgh, Pa. 136—38

Keresem MIKA IMRE Somogym., kéthely szül. unkaöcsémet, tudtommal Clevelandban lakik. Kérem őt vagy a róla tudókat tudósitsanak. 3277 E. 89 Str. Cleveland, O. 136—39

PRAINER MARCELLA férjezett Varga Boldizsárnét, Enyedi Sándor tasnádi és Louvér Pál volt clevelandi lakost keresem és kérem, hogy ők vagy a róluk tudók, tudassák velem cimüket. Louis M. Nagy care of I. Bugaar, R. F. D. 5, New Lenox Road, Joliet, Ill. 136—38

MAREZIS JÓZSEF, Nyeste Gáspár és Somody Mihály Borsodm., mezőkövezsdi és Gyurkó János tiszakeszi ill. keresem nagyon fontos ügyben, kérem a róla tudó honfitársaimat, sziveskedjenek cimöket velem tudatni. Stephen Nyeste, 640 Main Str. Scalp Level, Pa. 137—39

HÁZASSÁG.

40 ÉVES MÜVELT NŐ megfelelő összeggel megismerkedni óhajt feltétlenül tisztességes, jókinézésü üzletemberrel, lehet real estates is. Cim: Szeretem a virágot, Box 171. Cleveland, O. 135 37 39

EGYEDÜLÁLLÓ özvegyasszony, 35 éves keres ismeretséget egy jobb iparos emberrel házasság céljából. Cim: Köznicz Józsefné, Bruck Mór leveleivel, Luther utca I. e. I. 6. Budapest, Hungary. 137

LEVELEZÉS.

Kérem MARGIT F. SIMONT, ha istent hiszel és van szived, adj hirt magadról, tudasd cimedet, a kis árva. P. T. igen beteg. 136—38

ELADÓ ÜZLETEK.

BAKERY és Creamery a Buckeye Road legforgalmasabb helyén betegség miatt jutányosan eladó. 8918 Buckeye Rd. Cleveland, O. 137—39

CIPŐJAVITÓÜZLET az összes szükséges gépekkel, családi okok miatt sürgősen igen olcsón eladó. Érdeklődni 2609 Lorain Ave. Cleveland, O. 137—39

ELADÓ 11 szobás roomingház más vállalatba való kezdés miatt, ügyes embernek aranybánya, tudakozódni lehet személyesen vagy levélileg. 440 — 3rd Ave. Pittsburgh, Pa. 133 35 38

ELADÓ vagy bérbeadó egy teljesen felszerelt borbélyüzlet, mely a legforgalmasabb heyen van a C. & O. állomással szemben. 1028 Seventh Ave. Huntington, W. Va. 135—37

ELADÓ az E. 116th és Buckeye Rd. sarkán teljesen ujonnan berendezett üzlethelyiség. 3 évi bérlet átvehető. Berendezés mahagony finish. Alkalmas bármiféle üzlethelyiségnek. Értekezni: Mr. Charles Horváth, 11530 Buckeye Rd. Telefon Garfield 8545 és Cedar 1474. Cleveland, O. 134 V. 135—37

2 BUTCHER és groceryüzletem van, a kettő közül bármelyik eladó, ha nem érti a husvágást pár hét alatt betanitom. 7506 Kinsman Rd. Cleveland, O. 133 34 V 135—37

ÜZLETI ALKALOM.

SZÜKSÉGE VAN PÉNZRE? BONUS NÉLKÜL. Mérhetetlen menyiségü pénz áll rendelkezésünkre és igy módunkban van 24 órán belül kölcsönöket csinálni butorra, autóra vagy váltóra jótállás mellett. Beszélünk magyarul. THE WINTNER PLAN FINANCE CO. 612 Cleveland Discount Building. Telefon Main 2966. Alaptőke: $100,000.00 bkzsp

ELADÓ HÁZAK.

3224 West 92-ik utca, közel a Lorain Avehoz. 6 szobás egy családos, garázs és drive. Közel elemi, felsőbb és felekezeti iskolákhoz. Jól van financirozva. Nyitva megtekintés céljából reggel 9 órától este 8 óráig. Tulajdonos telefonja Hemlock 2376-R. Cleveland, O. 133—34 V. 135—38

$500 Készpénz kifizetett lotja, a többit mint házbért fizeti. Remek szép uj 6 szobás egy családos ház, minden tekintetben modern, igazi alkalmi vétel. Nézze meg azonnal. Kules 3955 East 131 utca. Cleveland, O. Telefon Broadway 220. 137—39 V

ITT AZ ALKALOM saját otthonhoz jutni. Kényelmes 3 szobás cottageok nagy loton, jó helyen kaphatók könnyü lefizetésre, közel iskolához és villanyosokhoz. 250 dolárt kell lefizetni és 25 dollárt havonta. Az összes költség körülbelül $1500. Mintaházak megtekinthetők irodánkban. 737 Prospect Ave. Cleveland, O. Jöjjön és beszéljük meg a dolgot most. ELWORTHY HELWICK 136—39

OLCSÓ ÉS JÓ
10 szobás modern ház, $7500 cash $1000.
East 93 St. 3 családos, négy garage, havi rent $7700. Ára $7500, cash $1000.
E. 140-ik utcán 4 szobás modern ház, $3800, cash $800.
Grocery és Butcher-üzlet eladó vagy elcserélendő házért.
Ezenkivül több száz ház, lot és üzlet van ránk bizva eladásra és cserélésre. Jöjjön irodánkba.
Szilvássy-Silvester 8707 Buckeye Rd, Cleveland, O. 136—38

ELADÓ FARMOK.

$500 LEFIZETÉSSEL BÁRMELYIK FARM MEGVEHETŐ, JÖJJÖN MÉG NEM KÉSŐ VETNI.
34 acres hullámos talaju, fiatal erdővel, nem messze gyárhoz, posta naponta, nagy ház pincével, 2 barn, istálló, gyümölcsfák, csirkefarmnak alkalmas. Ára $1300.
65 holdas, részben hullámos, patak hasitja, ház, pince alatta, pajta, fiatal erdővel. Magyar szomszédság. Ára $1000.
145 holdas, nagy ház alatt pince, hatalmas pajta, cement padlós istálló, 5 más melléképület, kut gyümölcsös. Közel nyaralóhoz, posta naponta, épületei $2100-ra biztositva s az ára is ennyi.
115 holdas, rossz ház, s földje köves fiatal erdővel, ára $600.
100 holdas, nagy ház, pincével, gyümölcsös, kut, istálló, pajta, magyar szomszédság. Posta naponta, nyaralók nem messze, fiatal erdő, ára $1400.
A fentiek mind saját tulajdonaim s azért kinálom őket ily kis lefizetéssel. Jöjjön, vagy irjon a tulajdonoshoz. Még mindig lehet vetni. Kis pénzzel otthont szerezhet s a többit fizetheti oly feltételekkel, a hogy tetszik. Mihályi Zoltán közjegyző. Glenfield N. Y. 136. 39

ELADÓ. NORTH DAKOTA FARM, Hettinger County, 165 acre, buza, zab és különböző veteményekre a legjobb földbirtok, melyen lakóház és veteményraktár van. Kedvező feltételekkel eladom megbizható egyénnek. Felvilágositást szivesen adok, ha cimemre irnak: Dr. A. V. Weinberger, főorvos, Cor. Third and Broadway, Dayton, O. hsp.

FARMOK és vidéki üzletek eladók Jöjjön vagy irjon ingyenes könyvecskéért. Burke Stone, 41 East 42nd Str., New York City. 137—42

115 AKERES szép fekvésü farm eladó. Jó föld, 60 aker szántó, a többi tuskós legelő, jó 5 szobás ház, viz bevezetve a konyhába, 5 melléképület, 6 mértföld a várostól. Mütrágya itt ismeretlen. Állattenyésztésre felülmulhatatlan, közel 600 aker ingyen legelő van mellette. Ára $4200, a fele készpénz, a többi 20 évi törlesztésre. Eladás oka automobilbaleset. Termésael is megvehető. Andrew Bunyák R. 1. Sterling, Mich. 131—40

10 AKER A PEARL DOADON. 435 láb front, 1000 láb mély. Remek szép lakótelepnek. Ára $3500. J. W. Baker, 12003 Detroit Ave. Cleveland, O. Telefon Lakewood 5563. 132—43 V 135—37

Jó befektetést akar eszközölni?

Nézze meg az alábbi cimen jegyzett házakat, forduljon hozzám bizalommal és jöjjön irodámba bővebb részletekért. Általam még soha nem vesitett senki, ennél fogva tehát jobb ajánlólevelet a soratól igen kevesen kaptak. Személyesen szolgálok ki mindenkit. Vannak kicsi és vannak nagy birtokaink, mik vevőre várnak.

3570 W. 97th 6 szobás, fürdő, elegáns, nagy lottal, mindössze $1500 lefizetéssel, megér $8000-et eladó e hirdetés után $7000-ért.

1454—56 West 52th, a Franklin Blvd. mellett, 7 családos, 40 szobás ház, lotja 112x157½, kitünő befektetés jó bérleteket hoz, tulajdonosa hirtelen elutazik az óhazába és azonnal kivánja eladatni, megéri a $35,000 és ha e hirdetés után jön, $24,000-ért, $6000 készpézzel megveheti, a többit mortgage alapon kölcsön. Az udvarán hatalmas garageot vagy más épületeket emelhet ami roppant megnagyobbitja a jelenlegi bevételeket.

3265 West 46th Str. 2 store egy grocery és egy butcher shop van benne, azonkivül 3 lakás, 4—4 és 3 szobás. Lotja 50x336 láb nagyságu, tehát 5 darab házat helyezhet el rajta, megkapja ezt a birtokot $3300 készpénz lefizetés mellett $9800-ért, legutolsó gazdája $12,500 fizetett érte ez igazi alkalmi vétel, a bank $6000 első mortgageot ad rája. Vizsgálja meg és hozzon 500 dollárt lefoglalni.

2022 Moore Av. 1 családos, szerényebb családnak való, lotja 27x143 és 5 szobás, gyönyörü kilátás nyilik az egész belváros felett onnan, $2500-ért, $1000 lefizetés mellett azonnal megvehető.

2268 W. 28th Str. 5 szobás, $1200 lefizetéssel $4300-ért.

1910 W. 23th Str. 5 szobás, $3300-ért azonnal eladó.

3639 W. 39th Str. 6—6 szobás, gyönyörü, $12.000 nézze meg.

3195—99—3207, 3215 W. 121 Str. 2 családos házak, $9500-ért.

11718 Parkview Ave. East Side, 2 cs. brick $9500-ért mehet.

341 Colorado Ave. Lorain, O. Hotel és Restaurant, teljes berendezéssel $2500 lefizetéssel $10,000.

3 acer, 4 szobás házzal, Mentor, O. Stop 61 Jackson Str. $2500 lefizetéssel $4500-ért eladó.

29, 24, 19, 12 és 9 aceros farmjaink, részletre 20% lefizetés mellett, Akron és Cleveland, között igen olcsón eladók.

1000 más ez ujság utján a helyszüke miatt meg nem nevezhető birtokaink vannak jegyezve irodámban.

BECSÜLETES PONTOS KISZOLGÁLÁSRÓL BIZTOSITJA

C. L. NYERGES

1783 W. 25th Street, Cleveland, O.

Telephon: Superior 1126

Irjon, telefonáljon vagy jöjjön személyesen irodámba. 137. 39

ELADÓ TÁRGYAK

NÉGY SZOBA BUTOR darabonként vagy együtt eladó, villanyos mosógép. Városból elutazom és julius 1 napján a lakást is átveheti. 12520 Forest Ave. Cleveland, O. 137—39

KÜLÖNFÉLE butorok, köztük 2 gázkályha és egy gyermekkocsi eladó. 9711 Stoughton Ave. közel a Woodhill Road hoz. Cleveland, O. 136—38

ACORN kombinált konyha tüzhely elsőrangu állapotban készpénzért olcsón eladó. 3059 West 114-ik utca. Cleveland, O. 137

EGY COMBINATION Grand 16 stove olcsón eladó, megtekinthető bármely időben. 11702 Buckeye Rd. Suite 6. Cleveland, O. 136 37

MINDENFÉLE HÁZIBUTOR azonnal eladó. 2200 W. 41th Str. Cleveland, O. 136—138

6 SZOBÁRA VALÓ FINOM butor, egyben vagy darabonként is eladó. Emeleten. 4217 Bridge Ave. Cleveland, O. 136—38

A városból való elutazás miatt olcsón eladó remek szép, mindössze 2 hónapig használt butorok. Mohair parlor set, kézzel metszett famunka, megfordítható vánkosok, ebédlőszekrény, szőnyegek, conzolfonográf, fűzfából készült sunparlor készlet, képek, tükrök, dressing set és más cikkek. Jöjjön hamarosan. 6909 Rochester Ave. 1st Apartment, Chicago, Ill. 136—38

ELADÓ AUTOMOBILOK.

325 DOLLÁRÉRT elhajthat egy 7 üléses 1920-as Hudson Superior 6, jó karban levő és jó gummival ellátott kocsit. 8624 Frederick Ave., közel a Woodland 89-hez. Cleveland, O. 137—39

OKTATÁS.

ANGOLUL beszélni, irni és olvasni tanitó nélkül megtanulhat, aki az AMERIKAI ... megrendeli. Ára: $1.50. — Rendeléseket utánvéttel küldünk. Kérjen részletes könyv-, lemez-, henger- és kottaárjegyzéket. KEREKES BROS. Amerika legnagyobb magyar könyv- és zenemükereskedése. 208 E. 86 Str. New York. 137

200 MILLIÓ EMBER beszél angolul. Mi önt is könnyen megtanitjuk, ha van napi 15 perc szabadideje. Kérjen érdekes felvilágositást. UNIVERSAL INSTITUTE (31), 12? East 86 Str. New York.

JOGI TANÁCS.

ARTHUR J. ZEIGER Telephone Court 1646. AMERIKAI ÜGYVÉD (Beszél magyarul) Room 14. George Building 436 Fourth Avenue Pittsburgh, Pa.

D. B. STONE Magyarul beszélő angol ügyvéd uj cime: 822 Leader-News Bldg. Superior and East 6th Str. Iroda-telefon: Main 7020. Lakás: Garfield 973-M.

W. H. SCHWARTZ Első magyar ügyvéd és hites közjegyző Ohio államban, 512 Society for Savings épületében, Cleveland, O. Telefon: Cuyahoga, Central 6350-R. Bell: Main 5720. Vasárnap délelőtt csak 10—11 óráig az irodában. Lakás: 10321 ASHBURY AVENUE Bell telefon: Cedar 294.

Iroda alapittatott 1904-ben **PAPP MIKLÓS** ÜGYVÉD ÉS JOGTANÁCSOS 1963 West 25th St. Cleveland, O. Telefonok: Lincoln 5278 és 5279.

CHICAGOI MAGYAR ÜGYVÉD **Gottlieb Lajos** Hites Ügyvéd és Jogtanácsos. Elvállal mindennemü köz-, váltó és büntető ügyekben. — Órák naponta este 8-ig. — Szerdán délután 6-ig. 1572 N. Halsted Str., az emeleten. Telefon: Diversey 3134.

H. E. VARGA ÜGYVÉD ÉS JOGTANÁCSOS 541 Society for Savings Bank Bldg. Cleveland, Ohio Cherry 2492

Kováchy M. Andor ÜGYVÉD ÉS JOGTANÁCSOS 637 Society for Savings Building CLEVELAND, O. Telefon: Main 5833. — Central 1802-K. Esteli iroda: 9107 Buckeye Rd.

SAMUEL SILBERGER Magyar Ügyvéd és Jogtanácsos WEST 25th St. és LORAIN AVE. SARKÁN 2-ik em. a Marshall Patika fölött. CLEVELAND, O. — Telefon: Lincoln 172.

VEGYES.

DOHÁNYZÓK figyelmébe! Finom 2 éves leveles dohány fontja 30—35—45 cent. A szállitást én fizetem, kivánatra mustrát küldök. Joe Bakó, R. 1. Freeland, Mich. 136 37 39

Chicagoi Magyar Orvos Dr. Löwinger Ernő magyar orvos és sebész, az összes orvosi tudományok tudora. Cim: 455 West North Ave., Chicago, Ill. Rendel: D. e. 11-től d. u. este 7-től 8-ig. Vasárnap d. e. 10—1-ig. Telefon Diversey 8730.

HASZNÁLT ÉPÜLETFA, tégla, ajtók, ablakok Clevelandban a lehető legolcsóbb áron eladók. **Lurie & Tuchman** BROADWAY és EAST 15-ik UTCA Szemben a New York Central teherállomásnak, Cleveland, Ohio hsp

KIRÁLY ERNŐTŐL és más müvészektől ezer remek BESZÉLŐGÉP LEMEZ érkezett Budapestről. Kérjen árjegyzéket. Beszélőgépek olcsó árban. L. FAZEKAS 1463 FIRST AVE. NEW YORK. hsp

AKRONI MAGYAR ORVOS **DR. LOWEN ÁRMIN** magyar orvos és sebész, az összes orvosi tudományok tudora. Cime: 834 SO. MAIN ST., AKRON, OHIO Bell Main 824 LAKÁSA: 733 GRANT STREET, Bell Phone: Main 780 hsp

PATENTOK Magyon érdekes felvilágositást talál a mai magyar nyelvü szabadalmi könyvünkben, melyet kivánatra INGYEN küldünk. Mi magyarul levelezünk önnel. Küldje be találmányát, hogy megnézhessük és véleményt mondhassunk. Irjon még ma. **BRYANT & LOWRY** 310 VICTOR BUILDING WASHINGTON, D. C. Successors to **A. M. Wilson, Inc.**

A DETROITI REF. EGYHÁZ HIREI.

Közli: Tóth Mihály, ref. lelkész.

Keresztelések.

Nagy Ferenc és Butti Lina ref. szülők kis fiát Lajos-János névre. Keresztszülők: Árvay János és neje, Kapczár Erzsébet.

Orgován István és neje ecorsei lakos, ref. vallásu szülők kis fiát János névre. Keresztszülők: Hoós Mihály és neje, Sebestyén Margit.

Boros József r. kath. és neje, Szalacsy Ibolyka ref. vallásu, detroiti lakos szülők kis leányát Vivianna-Viola névre. Keresztszülők: Tóth Lajos és neje, Szalacsy Mariska.

Mészáros Gábor és neje, Tegze Eszter ref. vallásu, detroiti lakos szülők kis fiát Gábor-Sándor névre. Keresztszülők: Balogh Endre és neje, Kovács Róza.

Kuthy Mihály r. kath. és neje, Dallos Terézia ref. vallásu, detroiti lakos szülők kis fiát István névre. Keresztszülők: Dallos Balázs és Frint Mária.

ÉRTESITÉS.

Tisztelettel tudatjuk Lorain, O.-ban lakó olvasóinkat, hogy a Szabadság ottani képviseletével Szücs József, 1674 E. 30th St., loraini lakost biztuk meg. Kérjük olvasóinkat, hogy munkájában támogatni sziveskedjenek.

Tisztelettel
A SZABADSÁG KIADÓHIVATALA.
136—40

ÉLETMENTŐ Ezen kiválóan érdekes és tanulságos könyv mindkét nem által, akár fiatal, akár öreg, figyelemmel olvasandó. Nagy fontossággal bir ugy házasulandók, mint szinte olyanokra, kik boldogtalan házasságban élnek. Részletesen foglalkozik minden férfi és női idegességgel, vér, bőr és krónikus bajokkal, leirja az emlékező gyengeség okait: egyáltalán előforduló minden betegséget s annak mikénti gyógyitását. Az Eskór (Epilepsia) betegségnek, valamint gyógyitásának több lap van szentelve. Ára bélyegekben 15 cent, ajánlva 25 cent. Kiadja a **Német Gyógyintézet** által 684 Union Ave. New York. A kuruzslás meggátlása céljából. Bejegyezve 1860-ban, összhangban a kongresszusi törvényekkel.

MAGYAROK AMERIKÁBAN

TURI BÉLA PÁPAI PRELÁTUS SZERVEZŐ UTJA.

Turi Béla, a Szt. István Társulat igazgatója, a Nemzeti Ujság főszerkesztője, junius 14-én érkezik New Yorkba. Előzőleg Ernszt Sándor, pápai protonotárius társaságában elkisérték Csernoch János, bibornok-hercegprimást Rómába XI. Pius pápa zsámolyához. A magyar bibornok a magyar egyháznak és nemzetnek válságos kérdéseiről tett előterjesztést a kath. világ legfőbb atyjánál, a római pápánál. Mind a három főpap a magyar katholikusságnak még a régi évtizedeiből való. Vezetők, szervezők az egyházi és politikai életben.

Turi Béla Rómából Amerikának vette utját. Junius 7-én ült hajóra. Megérkezve, Trenton, N. J.-ben Szabó János lelkésznél fog megszállni. Turi és Ernszt prelátusokat még az óhazából régi barátság füzi Szabó lelkészhez.

Trentonban ütötték fel tavaly augusztusban is első látogatásuk alkalmával főhadiszállásukat. — Turi Béla apátkanonok julius 20-tól kezdve a nyáron át a trentoni hitközségben helyettesiteni fogja Szabó lelkészt óhazai látogató utja idején. Szabót 1914-ben amerikai tanulmányutja alkalmával Amerikában érte a világháboru és ez az amerikai magyar katholikusoknak nagy lelki hasznára volt. Az elmult tiz éven át az amerikai lelkipásztorkodás sok küzdelmét vivta ő meg közöttünk. A tiz éves küzdelem által kiérdemlett magának egy békés nyári szünetet.

A magyar katholikus ujságirás és szervezkedésnek leghivatottabb és legkiválóbb egyénisége Turi Béla. Az ő neve összeforrott a magyar katholikus ujságirás történetével. Hosszu éveken át szerkesztette az "Alkotmány" cimü lapot. Politikai vezércikkei Turi Bélát a magyar ujságirók és politikai irók legkiválóbbjai közé iktatták. A magyar katholikus önkormányzat kérdésének ő a legszakavatottabb ismerője. A régi néppártnak oszlopos tagja. A Keresztény Nemzeti Pártnak egy időszakon át képviselője volt. Jelenleg a legnagyobb magyar katholikus irodalmi vállalatnak, a budapesti Szt. István Társulatnak igazgatója.

Turi Béla junius közepétől julius közepéig terjedő időt az amerikai magyar katholikusság központjának, Clevelandnak szenteli. Clevelandban Böhm plebános szerény házának, de annál nagyobb szivének és lelkének magyaros vendégszeretete várja őt. Innét meglátogatja a magyar telepeket. Már többfelől bejelentették a hivek érdeklődő hivásukat és kérésüket.

HIREK A KALAMAZOOI MAGYAR REF. EGYHÁZ KÖRÉBŐL.

Közli: Virág István, ref. lelkész.

A vidéki testvérek részéről még mindig kapunk szives segélyeket az uj iskolánk épitési kölségének törlesztésére.

Jolieten (Ill.) a jószivü gyüjtők közremüködése folytán adományoztak:

$2-t: Balázs József. $1—$1-t: Lekka János, Mrs. Bassó Béláné, Bató István, Szabados Bálint, Ribóczi András, Kiss Mihály, Bakti Ferenc, Kozma László, Kiss Péter, Tóth Károly, Pál Ferenc, Ternyik Albert, Balázs J.-né, Szalóky Jenő, Bárdi István, Csik Károly, Bárdi Péter, Butka János, Tóth Mihály, Bárdi József. 50—50 centet: Nagy Gyula, Mészáros Sándor. Összesen: 23 dollár.

Columbus, O.-ban a lelkész szives fáradozása folytán adakoztak: $2-t: Nt. Hankó M. Gyula. $1—$1t: Gaál Sándor, Gombos Sándor, Füleki András, Boros István. 50—50 centet: Poczik András, Csuka Géza, Kőmives János. Összesen: $7.50.

Daytonból (O.) még az egyháztanács is küldött Nt. Azary János lelkész utján 10 dollárt. Igy a daytoni egyháztagok és az egyház összes adománya $38.50.

A kalamazooi egyház lelkésze, mint a nyugati magyar egyházmegye elnöke junius 15-én a távoli kearsargei magyar ref. gyülekezet körében fog istentiszteletet tartani.

A kalamazooi egyház s magyarság körében a mükedvelők ujra készülnek egy szinelőadásra, hogy annak a jövedelmével is segitsék a ref. egyházat.

A pünkösdi ünnepek alkalmával tudta meg a gyülekezet, hogy a számban ugyan nem nagy, de egyházáért fáradni kész Ref. Női Egylet 23 dollárt forditott a templomi székek párnáinak bevonására, nem számitva itt a tagok egyrészének több délutánt és estét igénybevevő munkáját, amig céljukat elérhették és a munkát elvégezhették.

A nyári magyar iskolát rövidesen megkezdi a lelkész és neje. Most már van alkalmas helyiség az uj iskola termeiben s két hónapon keresztül zavartalanul lehet végezni a tanitást. Még a vidékről behozandó gyermekeket is szivesen fogadjuk.

A JÁSZÓI TÜZOLTÓSÁG FELHIVÁSA JÁSZÓIAKHOZ.

Minden Amerikában élő volt jászói lakos nevét megakarják örökiteni a tüzoltók zászlajának rudjában.

A jászói (Abaujm.) származásu magyarokhoz a következő szózatot intézi a Jászói Önkéntes Tüzoltó Testület:

Testvérek! Rokonok! Hazafias honfitársak!

Amikor az áldozatok árán megszületett közjó és mindenki javára szolgáló tüzoltó testület intézmény, a tüzoltóság Jászón a mai közgyülésen harminchat esztendős fennállásának évfordulóját irja le, Jászó nemesen érző polgársága visszapillant a felejthetetlen történelmi 879 éves kis városka minden távol élő fiára!

A történelmi nagymultnak megmaradt sarjai, az idők sullyal megrakott viselésével az igaz sziv ragaszkodásának törhetetlen testvéri szeretetével üdvözöl minden távol élő honfitestvért!

És azon hő óhajának ad kifejezést, hogy a közélet emberfölötti munkákat is birni kész tüzoltó testület harminchat éves multjának emlékkönyvében, amelyet ünnepélyes keretek, zászlók kézhezvételével óhajt megörökiteni, azt óhajtjuk, hogy minden nemesszivü távol élő polgárának, aki szülőhazájának e városka földjének sarát taposta, nevét megörökitse és ezen emléket örökbe átadhassa az utókornak.

Hozzátok szólunk, tőletek várunk és nélkületek tul a nagy világban csak hiányos munkát végeznénk, mert a ti apátok, rokonotok, testvéretek s fiaitok vagyunk itt tespedő szivvel, rokkant testeinkkel.

Minden pont zászlónkon ékes csillagként lelki tündöklő emlékétek lesz, melyeket századok vasmarkai sem lesznek képesek eltörölni.

Ez lesz Jászó fiainak a közjót szolgáló legszebb reménye, ez fogja lelkesiteni a kitartó csüggedés birhatására!

Nevetek, adományozó kezetek minden vonása bátorságot fog önteni árván hagyott, sokat szenvedett és ma olyan vergődő édes ringatott egykori házaitokban.

Legyen velünk a jóságos Isten örködő kegyelme! Áldása legyen rajtatok, az lebegjen szivetekben, ez szemeitek előtt és adományotok juttassátok neveitek megörökitésével a "Jászói Önkéntes Tüzoltó Testület Elnökségéhez".

Jászón, 1924. január 6-iki közgyülésből.

Vurum Gyula elnök, sk., Frankovich Dezső titkár, Répássy Aladár t. parancsnok, Matza Ödön alparancsnok, Iglai József alelnök, Juhász István pénztárnok, Siffer Mihály osztályparancsnok, Krivda József osztályparancsnok, Gajdos Ernő osztályparancsnok, Paulinszki András kürtös, ifj. Takács István szertárnok, Paulinszki István szertárnok.

Legénység: Kocsis Ferenc, Német János, Budzák János, Zakutnyik Jenő, Bodnár István, Najmik Gusztáv, Nagy Lajos, Eiben István, Bodnár András, Turóczi Ferenc, Goots István, Császár Ernő, Kázmér András, Hajmik István, Mauszky István, Vojtkó István, Schuller Dezső, Rajz János, Juhász Károly, Gajdos Lajos, Najmik Ernő és Császár István.

* * *

Adományokat elfogad Nyerges Szilárd irodája 1783 W. 25th St., Cleveland, O. — Eddig adakoztak: Nyerges Szilárd $10, Frankovich Ferenc $1.

HIREK AZ ELYRIAI MAGYAR REF. EGYHÁZ KÖRÉBŐL.

Közli: Ifj. Kalassay Sándor, ref. lelkész.

Pünkösd.

Alig egy pár nappal a lezajlott orgonaszentelési ünnepély után ismét ünnepelt a ref. gyülekezet. Pünkösd alkalmából ujból megtelt a templom és 75-en vettek részt a szent vendégségben. Bár népünk a szentelési ünnepek alatt sokat költekezett, semmi kivánni valót nem hagy fenn az adakozás. E napon befolyt adományok megközelitik a 100 dollárt. Istentiszteletek tartattak első és másodnap délelőtt és délután.

Ujabb lámpa adomány.

Amikor a Női Egylet elhelyezte a középen a diszes lámpát az orgonaszentelés alkalmából, ideiglenesen kicserélték a négy meglevő függőlámpát is. Ideiglenesen tették fel, de alig voltak ott egy óra hosszat, meglátta egyik régi egyháztagunk, Baksa Gyula és azonnal kész volt az elhatározása: az uj lámpák megmaradnak. Nem törődött költséggel, hanem kijelentette, hogy ez az ő és családja emléke a templomban.

Orgonaszentelési ünnepről az anyagi jelentés.

Örömmel tudatjuk, hogy 1,100 dolláron felül volt az ünnepi bevétel és a tiszta jövedelem 875 dollár körül lesz. Még néhány apróbb bevételi forrás nem merült ki, de nagy a remény, hogy 900 dollár tiszta hasznot is elérünk.

Adósságtörlesztés.

Adósságtörlesztést is eszközlünk, amennyiben a félévi kamatfizetés alkalmával 500 dollárt a 6000 dolláros adósságunkból lefizettünk. Igy marad 5500 dollár, amelyet Isten segitségével lefizetünk két esztendő alatt, hogy a tiz éves jubileum teljesen adósságmentesen találjon bennünket.

ÉRTESITÉS.

Tudatjuk olvasóinkkal, hogy Mr. A. Guttman, Welch, W. Va. és E. Gottlieb, Logan, W. Va. más oldalu elfoglaltságaik miatt lapunk képviseletétől megváltak.

Kérjük a Welch és Logan, W. Va. és környéki magyarságot, hogy előfizetéseiket és hirdetéseiket közvetlenül főirodánkba, Szabadság, Box 171, Cleveland, O. cimre sziveskedjenek beküldeni.

Kiváló tisztelettel a
Szabadság kiadóhivatala.

— 150 —

A szegény ördög igyekezett minden sulyt testének azokra a részeire helyezni, amelyek nem érték a földet, de a mi még sem akadályozta meg, hogy a szőnyeg dacára, a padló ne nyikorogjon. Szerencsétlenségére tulságos jóindulatában és félelmében, hogy a vékony kis üvegcsét, amelyet nagy figyelemmel hozott, valamiképpen elejti, annyira megszoritotta az üvegese nyakát, hogy az eltörött és az orvosság a szőnyegre ömlött.

Chourineur ijedten megállt és zavartan tekintett az orvosra meg az üvegnyakra, amely a kezében maradt.

— Ügyetlen! szólt a néger békétlenül.
— Menykő bárgyu vagyok! — tette hozzá Chourineur.
— Ah! — folytatta az Esculap a szekrényre pillantva — szerencsére tévedett, a másik üvegcsét akartam...
— A kis vereset? — szólt az esetlen betegápoló.
— Persze... Hiszen ott nincs más.

Chourineur régi katonaszokás szerint jobbra át fordult és az üvegdarabokat összezuzta. Gyöngédebb lábak keményen megsebesültek volna, de az ex-kirakodó valóságos természetes durva bőrü cipővel birt, mintha ló talpa lenne.

— 151 —

— Ügyeljen... hiszen megsebzi magát — kiáltotta az orvos.

Chourineur a figyelmeztetést számba sem vette. Látni kellett volna, milyen gyöngéden, milyen könnyedén és aggodalmasan terjesztette szét két vastag ujját és ragadta meg a vékony üveget... Egy pillangó szárnyainak aranyhim porából egy átomot nem hagyott volna Chourineur mutató ujja és hüvelyk ujja közt. Szerencsére az orvosság meg volt mentve. Amikor Chourineur az ágyhoz közeledett, ujra összetaposta az üvegdarabokat.

— De szerencsétlen, meg akar sántulni? — szólt halkan az orvos.

Chourineur csodálkozva nézett rá.
— Megsántulni, orvos ur?
— Már másodszor lép az üvegdarabokra.
— Ha csak az a baj, akkor nyugodt lehet, az én talpam fával van bélelve.
— Egy kávéskanalat! — szólt az orvos.

Chourineur baletmozdulatait ujra kezdte és elhozta, amit az orvos kivánt... Az orvosságból néhány kávéskanállal beadott Rodolphenak, ki kezeit gyengén mozgatta.

— Jól van, jól... Merevség elhagyja! — szólt az orvos. — Az érvágás könnyitett rajta, veszélyen kivül van...
— Megmentette! Bravo! — kiáltott Chourineur kitörő örömmel.
— Hallgasson és maradjon csendesen, kérem széppen! — szólt ijedten a néger.
— Igen, orvos ur.
— Ütőere rendbe jö... Igen jó...
— Hát Rodolphe ur szegény barátja, orvos ur Menykőbe! ha majd megtudja... Szerencsére, hogy...
— Csend!
— Igen, orvos ur.
— Üljön le...
— De, orvos...
— Üljön hát le! Ne idegesitsen!